EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 15.9.2021.
COM(2021) 574 final

2021/0293 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2021) 247 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Priekšlikuma pamatojums un mērķi

2021. gada 9. martā Komisija pieņēma paziņojumu "Digitālais kompass līdz 2030. gadam — Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā" ("Paziņojums par digitālo kompasu")[1]. Paziņojumā ir izklāstīta iecere, mērķlielumi jeb mērķrādītāji un līdzekļi, kas ļaus līdz 2030. gadam īstenot sekmīgu Eiropas Savienības digitālo pārveidi. Šī pārveide ir arī ļoti svarīga nolūkā pārkārtoties uz klimatneitrālu un noturīgu aprites ekonomiku. ES mērķis ir panākt savu digitālo suverenitāti atvērtā un iekšēji savienotā pasaulē un īstenot digitālo politiku, kas uzņēmumiem un sabiedrībai piedāvā plašas iespējas ceļā uz antropocentrisku, ilgtspējīgu un plaukstošāku digitālo nākotni. Tas ietver arī neaizsargātības un atkarības novēršanu un ieguldījumu paātrināšanu. Paziņojums ir atbilde uz Eiropadomes aicinājumu izveidot "Digitālo kompasu", un tā pamatā ir Komisijas 2020. gada februāra digitālā stratēģija[2]. Paziņojumā ir piedāvāts vienoties par digitālo principu kopumu, lai strauji uzsāktu svarīgus daudzvalstu projektus un sagatavotu tiesību akta priekšlikumu, kurā izklāstīta stabila pārvaldība, ko īsteno, izmantojot uzraudzības un ar dalībvalstīm īstenojamās sadarbības mehānismu, kurš nodrošina virzību, — politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" ("politikas programma").

Eiropadome savos 2021. gada 25. marta secinājumos uzsvēra digitālās pārveides nozīmi Savienības atveseļošanai, labklājībai, drošībai un konkurētspējai un mūsu sabiedrības labbūtībai. Tā uzsvēra, ka patstāvīgi un atklāti ir jāstiprina ES digitālā suverenitāte, balstoties uz tās priekšrocībām un mazinot tās nepilnības, un rīkojoties gudri un selektīvi, saglabājot atvērtus tirgus un globālo sadarbību. Tā noteica paziņojumu "Digitālais kompass — Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā" kā soli virzībā uz ES digitālās attīstības plānošanu nākamajai desmitgadei. Tā aicināja veikt ātru izskatīšanu, lai sagatavotu paredzēto politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš". Turklāt tā aicināja Komisiju paplašināt Eiropas Savienības digitālās pārveides politikas rīkkopu gan Eiropas Savienības, gan valstu līmenī un nolūkā veicināt digitālo pārveidi izmantot visus rūpniecības, tirdzniecības un konkurences politikā pieejamos instrumentus, prasmes un izglītību, pētniecības un inovācijas politiku un ilgtermiņa finansēšanas instrumentus.

Paziņojumā par digitālo kompasu arī ir noteikts, ka Komisija iekļaus digitālo principu un tiesību kopumu svinīgā Eiropas Komisijas, Eiropas Parlamenta un Padomes deklarācijā pēc Eiropas Komisijas priekšlikuma. Priekšlikums tiks veidots, pamatojoties uz Eiropas sociālo tiesību pīlārā gūto pieredzi un dalībvalstu jaunākajām iniciatīvām šajā jomā, jo īpaši prezidentvalsts Portugāles ierosināto Lisabonas deklarāciju "Digitālā demokrātija ar mērķi".

Programmas "Digitālās desmitgades ceļš" mērķis ir nodrošināt, ka Eiropas Savienība sasniedz savus mērķus un mērķrādītājus virzībā uz mūsu sabiedrības un ekonomikas digitālo pārveidi saskaņā ar ES vērtībām, nostiprinot mūsu līderību digitālajā jomā un veicinot antropocentrisku, iekļaujošu un ilgtspējīgu digitālo politiku, kas palīdzēs iedzīvotājiem un

[1] Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Digitālais kompass līdz 2030. gadam — Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā", COM(2021) 118 final 2, 9. 3. 2021.

[2] Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas digitālās nākotnes veidošana", COM(2020) 67 final, 19. 2. 2020.

uzņēmumiem. Mērķis ir nodrošināt ES digitālo pārveidi saskaņā ar šo ieceri, izveidojot skaidru, strukturētu sadarbības procesu, lai sasniegtu šādu rezultātu.

Šajā nolūkā programmā "Digitālās desmitgades ceļš" ir noteikti konkrēti digitālie mērķrādītāji, kurus līdz desmitgades beigām ir paredzēts sasniegt visā Eiropas Savienībā, kā tas vispirms tika izklāstīts Paziņojumā par digitālo kompasu. Tajā ir norādīta jauna veida pārvaldība ar dalībvalstīm, kurā izmanto mehānismu ikgadējai sadarbībai starp Savienības iestādēm un dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka Savienība kopīgi sasniedz savu mērķi. 2030. gadam noteikto digitālo mērķrādītāju pamatā ir četri kardinālie punkti jeb galvenie virzieni: digitālās prasmes, digitālā infrastruktūra, uzņēmumu digitalizācija un sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija.

Rītdienas pasaulē digitālās prasmes (pamata un padziļinātās) būs būtiskas mūsu kā sabiedrības kolektīvās noturības stiprināšanā: tikai digitāli nodrošināti un spējīgi iedzīvotāji un digitāli augstprasmīgs darbaspēks var būt sava likteņa pavēlnieki, droši un pašpārliecināti par saviem līdzekļiem, vērtībām un izvēli. Lai gan saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānu un Digitālās izglītības rīcības plānu[3] mērķis ir nodrošināt digitālās pamatprasmes visiem Eiropas Savienības iedzīvotājiem, programmā "Digitālās desmitgades ceļš" ir paredzēts mērķrādītājs līdz 2030. gadam ar vismaz pamata digitālajām prasmēm nodrošināt 80 % iedzīvotāju, kas ir 16–74 gadu vecumā. Turklāt digitālajai apmācībai un izglītībai būtu jāatbalsta darbaspēks, un tajā cilvēki var apgūt specializētas digitālās prasmes, kas nepieciešamas, lai iegūtu kvalitatīvu amatu un veidotu gandarījumu sniedzošu karjeru. Tāpat arī būtiska nozīme būs ES darbaspēka kiberdrošības prasmju nepietiekamības novēršanai, jo tās ir svarīga sastāvdaļa ES aizsardzībā pret kiberdraudiem. Tādēļ papildus digitālo pamatprasmju mērķrādītājam, kas noteikts Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā, ES ir noteikusi mērķrādītāju ES nodarbināt 20 miljonu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju speciālistu, nodrošinot sieviešu un vīriešu skaita konverģenci.

Ja prasmes ir nepieciešams priekšnoteikums, būtiski veicinātāji jeb virzītājspēki digitalizācijas sniegto ieguvumu izmantošanai, turpmākai tehnoloģiju attīstībai un Eiropas līderībai digitālajā jomā ir ilgtspējīga digitālā infrastruktūra savienojamībai, mikroelektronika un spēja apstrādāt ļoti lielus datu apjomus. Izcila un droša savienojamība visiem un visur Eiropā, tostarp lauku un attālos apvidos[4], ļaus visiem Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem pilnībā izmantot digitālās desmitgades iespējas. Sabiedrības vajadzības pēc lejupielādes un augšupielādes joslas platuma pastāvīgi pieaug. Līdz 2030. gadam tīkliem ar gigabitu ātrumu būtu jābūt pieejamiem ar pienācīgiem nosacījumiem visiem tiem, kam šāda jauda ir nepieciešama vai kas tādu vēlas, kā arī visām apdzīvotām vietām ar 5G pārklājumu. Tāpat arī mikroprocesori ir pamatā lielākajai daļai galveno, stratēģisko vērtību ķēžu, piemēram, tīklam pieslēgtiem automobiļiem, tālruņiem, lietu internetam, augstas veiktspējas datoriem, perifērdatošanai un mākslīgajam intelektam. Tādēļ supermodernu un ilgtspējīgu pusvadītāju, to starpā procesoru, ražošanas apjomam Eiropā vērtības izteiksmē līdz 2030. gadam būtu jābūt vismaz 20 % apmērā no pasaules ražošanas apjoma (t. i., spēja saražot par 5 nm mazākus mezglus ar mērķi sasniegt 2 nm un 10 reizes augstāku energotaupību nekā pašlaik). Turklāt Eiropas Savienībā līdz 2030. gadam būtu jābūt izvietotiem 10 000 klimatneitrāliem

[3] Digitālās izglītības rīcības plāns 2021.–2027. gadam "Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam", COM(2020) 624 final.

[4] Ilgtermiņa redzējums par ES lauku apvidiem, COM(2021) 345 final.

ļoti drošiem perifērijas mezgliem[5] tā, lai garantētu piekļuvi datu pakalpojumiem ar zemu latentumu neatkarīgi no uzņēmumu atrašanās vietas.

Papildus virzītājspēkiem visas minētās tehnoloģijas būs jaunu izstrādājumu, jaunu ražošanas procesu un jaunu uzņēmējdarbības modeļu pamatā, balstoties uz *FAIR* datu apmaiņu[6] datu ekonomikā. Šajā kontekstā nevienu uzņēmumu nevar atstāt novārtā. Uzņēmumu pārveide būs atkarīga no to spējas ātri un plaši ieviest jaunas ciparsignālu jeb digitālās tehnoloģijas, arī tajās rūpniecības un pakalpojumu ekosistēmās, kas pašlaik atpaliek. Tas ir īpaši svarīgi mazajiem uzņēmumiem, kas veido Eiropas ekonomikas mugurkaulu. Tāpēc līdz 2030. gadam vismaz 75 % Eiropas uzņēmumu būtu jāievieš mākoņdatošanas pakalpojumi, lielie dati un mākslīgais intelekts un vairāk nekā 90 % Eiropas MVU būtu jāsasniedz vismaz digitālās intensitātes pamatlīmenis. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš radikālai un revolucionārai inovācijai ar mērķi līdz 2030. gadam divkāršot "vienradžu" skaitu Eiropā, palielinot inovatīvu augošu ES uzņēmumu skaitu un uzlabojot to piekļuvi finansējumam.

Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi, — demokrātiskai dzīvei un publiskajiem pakalpojumiem tiešsaistē līdz 2030. gadam ir jābūt pilnībā pieejamiem ikvienam, un ikvienam jāgūst labums no attiecīgajā klasē labākās digitālās vides, kas nodrošina viegli lietojamus, efektīvus un personalizētus pakalpojumus un rīkus ar augstiem drošības un privātuma standartiem. Pārvalde kā platforma ir jauns digitālo publisko pakalpojumu veidošanas veids[7]. Mērķis ir panākt, ka līdz 2030. gadam visi galvenie publiskie pakalpojumi Eiropas iedzīvotājiem un uzņēmumiem pilnībā tiek sniegti tiešsaistē, ka visiem Eiropas Savienības iedzīvotājiem ir piekļuve savai medicīniskajai kartei (e-veselības pacienta kartei) un ka 80 % iedzīvotāju izmanto kādu digitālu personības identifikācijas risinājumu[8].

Lai sasniegtu šos mērķrādītājus, ir vajadzīgi visu dalībvalstu un Savienības līmeņa kopīgi centieni, vajadzības gadījumā apvienojot ieguldījumus. Tas notiks tikai harmoniskā, iekļaujošā un ilgtspējīgā veidā, mērķtiecīgi koordinējot konverģenci Savienības līmenī. Tas ir programmā "Digitālās desmitgades ceļš" paredzētās jaunās pārvaldības sistēmas mērķis.

Tā ietver uzraudzību un ziņošanu par progresu digitālajā jomā, kas tiks izklāstīts ikgadējā ziņojumā par stāvokli digitālajā desmitgadē, kuru iesniedz Parlamentam un Padomei. Šajā gadījumā Komisija iesniegs Padomei un Parlamentam stratēģisko novērtējumu par ES digitālo pārveidi un norādīs dalībvalstīm ieteicamās darbības un pasākumus vai apspriedīs kopīgās saistības, kuras uzņēmusies Komisija un dalībvalstis.

Lai īstenotu Eiropas ieceri par digitālo desmitgadi, digitālās spējas ir vajadzīgas četrās "Digitālā kompasa" jomās, kuras var īstenot tikai tad, ja dalībvalstis un ES apvieno resursus. Ieguldījumi daudzvalstu projektos, kam ir nepieciešamais mērogs un kritiskā masa, ir svarīgi, lai rūpniecība varētu atrasties inovācijas līderpozīcijās un konkurēt pasaules mērogā un lai Savienība varētu stiprināt savu digitālo suverenitāti. Tomēr izaicinājums ir veicināt

---

5 "Perifērijas mezgli" ir datori, kas pievienoti tīklam un atrodas tuvu fiziskajam galapunktam (vai tajā), kurā tiek ģenerēti dati. Perifērijas mezgli piedāvā dalīto datu apstrādes un glabāšanas iespējas ar zemu latentumu bez datu pārsūtīšanas uz attālu centralizētu datu centru vai mākoņdatošanas infrastruktūru.

6 *FAIR* principi paredz, ka šādiem datiem principā jābūt atrodamiem, pieejamiem, saderīgiem, atkalizmantojamiem (*findable, accessible, interoperable, reusable — FAIR*), https://www.force11.org/group/fairgroup/fairprinciples.

7 Sk. arī 2020. gada Berlīnes deklarāciju par digitālo sabiedrību un uz vērtībām balstītu digitālo pārvaldi.

8 Šo mērķi palīdzēs sasniegt gaidāmais priekšlikums par Eiropas veselības datu telpu.

koordināciju un nodrošināt efektīvus un ātrus procesus, tostarp "izmantojot piemērotus līdzekļus, lai atbalstītu daudzvalstu projektus", kā aicina Eiropadome, lai radītu stimulus dalībvalstīm apvienot to priekšrocības. Lai gan ir vairāki instrumenti, pastāv nepilnības ES rīkkopā, kuru izmanto, lai apvienotu dalībvalstu finansējumu, ES budžetu un privātos ieguldījumus nolūkā izvērst un ekspluatēt kopīgu interešu infrastruktūru un pakalpojumus ārpus pētniecības jomas.

Šajā nolūkā programmas "Digitālās desmitgades ceļš" mērķis ir atbalstīt un koordinēt daudzvalstu projektu izvēršanu un darbību. Tajā paredzēta juridiska struktūra, kas ļauj ātri un elastīgi izveidot un īstenot projektus, kurus līdzfinansē vairākas dalībvalstis, Komisija, EIB grupa, publiskie un privātie ieguldītāji un citas privātas personas, jo īpaši, lai vairākās valstīs izvērstu liela mēroga digitālo infrastruktūru un/vai pakalpojumus, vienlaikus nodrošinot, ka tie paliek pieejami visām ieinteresētajām dalībvalstīm un personām.

Saskanība ar pašreizējiem politikas noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Šī politikas programma "Digitālās desmitgades ceļš" papildina, realizē un īsteno Paziņojumā par digitālo kompasu paredzēto ieceri, mērķrādītājus un darbības, un tās mērķis ir konsolidēt un nodrošināt, ka tiek rezultatīvi īstenotas darbības, kas noteiktas 2019. gada stratēģijā "Eiropas digitālās nākotnes veidošana"[9]. Šis priekšlikums atbilst arī Komisijas paziņojumam par 2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjauninašanu[10], kurā ir noteiktas stratēģiskās atkarības jomas, kas varētu novest pie tādas neaizsargātības kā piegāžu trūkums vai kiberdrošības riski. Šis priekšlikums atbilst arī mērķiem, ko noteikusi Kritisko tehnoloģiju observatorija, kuras nolūks ir palīdzēt noteikt Savienības pašreizējo un iespējamo nākotnes digitālo stratēģisko atkarību un veicināt tās digitālās suverenitātes stiprināšanu.

Saskanība ar pārējiem Savienības politikas virzieniem

Šā lēmuma pamatā ir arī esošie politikas priekšlikumi (piem., Datu pārvaldības akts[11], Digitālo pakalpojumu tiesību akts[12], Digitālo tirgu tiesību akts[13] un tie, kas izstrādāti kiberdrošības stratēģijas[14] ietvaros) un Savienības budžeta instrumenti (piem., kohēzijas programmas, tehniskā atbalsta instruments, programma "Digitālā Eiropa"[15], pamatprogramma "Apvārsnis Eiropa"[16] un *InvestEU*[17]) un vismaz 20 % piešķīrumu no Atveseļošanas un

9 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas digitālās nākotnes veidošana", COM(2020) 67 final, 19. 2. 2020.

10 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjauninašana: veidojot spēcīgāku vienoto tirgu Eiropas atveseļošanai", COM(2021) 350 final.

11 Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas datu pārvaldību (Datu pārvaldības akts), COM(2020) 767 final.

12 Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu (digitālo pakalpojumu tiesību akts), ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK, COM(2020) 825 final.

13 Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē (Digitālo tirgu tiesību akts), COM(2020) 842 final.

14 Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "ES kiberdrošības stratēģija digitālajai desmitgadei", JOIN(2020) 18 final.

15 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/694 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido programmu "Digitālā Eiropa" un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240, OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.

16 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013, OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp.

noturības mehānisma[18] digitālās pārkārtošanās procesam. Šis priekšlikums atbilst arī Drošības savienības stratēģijai[19], ES Prasmju programmai, Digitālās izglītības rīcības plānam[20], un tā pamatā ir 2021. gada stratēģiskās prognozēšanas ziņojums[21], kurā noteikts pamats ES globālajai līderībai ceļā uz 2050. gadu.

Šis priekšlikums atbilst arī iniciatīvām, kuras Komisija noteikusi zaļā kursa tiesību aktu paketē[22].

Lai gan politikas programma "Digitālās desmitgades ceļš" attiecas tikai uz ES dalībvalstīm, paralēli turpināsies sadarbība ar trešām valstīm, kā noteikts arī Paziņojumā par digitālo kompasu. Jo īpaši sadarbībā ar ES kaimiņvalstīm un paplašināšanās partneriem tiks risināti arī attiecīgie politikas programmas "Digitālās desmitgades ceļš" aspekti, un tie tiks informēti, attiecīgā gadījumā veidojot ceļu pilnīgai integrācijai.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

Juridiskais pamats

Šā lēmuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 173. panta 3. punkts.

LESD 173. panta 3. punktā ir paredzēts, ka Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru un pēc apspriešanās ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju var noteikt īpašus pasākumus, lai atbalstītu rīcību, ko dalībvalstīs veic, lai nodrošinātu vajadzīgos apstākļus Savienības rūpniecības konkurētspējai. Šis juridiskais pamats ir atbilstīgs, ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķis ir paātrināt ES rūpniecības digitālo pārveidi, stiprināt digitālo suverenitāti, palielināt rūpniecības spējas, veicināt inovatīvu jaunuzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) attīstību un veicināt jaunus ieguldījumus inovācijā, pētniecībā un tehnoloģiju attīstībā.

Šajā kontekstā ir īpaši svarīgi, ka Atveseļošanas un noturības mehānisma regulā ir paredzētas reformas un ieguldījumi digitālajās tehnoloģijās, infrastruktūrā, prasmēs un procesos, lai uzlabotu Savienības globālo konkurētspēju un palīdzētu to veidot noturīgāku, inovatīvāku un mazāk atkarīgu, dažādojot galvenās piegādes ķēdes. Reformām un ieguldījumiem jo īpaši būtu jāveicina pakalpojumu digitalizācija, digitālās un datu infrastruktūras, kopu un digitālās inovācijas centru un atvērtu digitālo risinājumu attīstība. Īstenojot digitālo pārkārtošanos, būtu arī jāstimulē MVU digitalizācija. Ieguldot digitālajās tehnoloģijās, būtu jāievēro sadarbspējas princips, energoefektivitāte un personas datu aizsardzība, ļaujot piedalīties MVU un jaunuzņēmumiem un veicinot atklātā pirmkoda risinājumu izmantošanu.

---

17 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017, OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp.

18 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu, OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

19 Paziņojums par ES Drošības savienības stratēģiju, COM(2020) 605 final.

20 Paziņojums par Digitālās izglītības rīcības plānu 2021.–2027. gadam, COM(2020) 624 final.

21 2021. gada stratēģiskās prognozēšanas ziņojums "ES spēja rīkoties un rīcības brīvība", COM(2021) 750 final, 8.9.2021.

22 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_lv

Subsidiaritāte (jomās, kas nav Savienības ekskluzīvā kompetencē)

Iniciatīva ir dalītās kompetences jomā, kurā jārisina attiecīgās pārrobežu un starpvalstu problēmas.

Digitālā pārveide attiecas uz visām politikas jomām un tai ir nepieciešama dažādu ieinteresēto personu kopīga rīcība, kā arī dalībvalstu iesaistīšanās, tostarp pāri robežām. Ar mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu saistītajiem izaicinājumiem būs vajadzīga ātra un koordinēta reaģēšana ES līmenī. Atbalstot kopīgos principus un mērķus, resursu apvienošanu, spēju veidošanu un izvēršanu plašā mērogā visā Savienībā, var stiprināt visu ES ekonomiku un ļaut Savienībai konkurēt pasaules mērogā un veidot globālu digitālo pārveidi, kas balstīta uz Eiropas pamatvērtībām un tiesībām. Nespēja ieguldīt un izvērst tehnoloģijas un attīstīt iedzīvotāju digitālās prasmes, lai tie varētu pilnībā izmantot digitālās tehnoloģijas, varētu ierobežot ES spēju risināt steidzamās klimata un citas ar ilgtspēju saistītās problēmas.

Rīcība ES līmenī nepārprotami ir labākais līdzeklis, ar kuru Eiropas dalībniekus virzīt uz kopīgo ieceru, mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu un tādu kopīgu tehnoloģiju ceļvežu pieņemšanu, kas nodrošina pamatu pasaules standartiem un normām. Tas ir svarīgi, lai gūtu apjomradītus un diversifikācijas radītus ietaupījumus, kā arī kritisko masu, kas nepieciešama, lai veidotu progresīvas spējas, tādējādi ierobežojot (ja ne novēršot) centienu sadrumstalotību ES un neoptimālus valstu risinājumus.

Paredzams, ka šī jaunā veida pārvaldība, kurā izmanto ziņošanas sistēmu un funkcionālu uzraudzības un sadarbības mehānismu starp dalībvalstīm un Komisiju, sniegs plašākus ekonomiskus, sociālus un vides ieguvumus dalībvalstīm un ieinteresētajām personām. Stabilais uzraudzības un sadarbības mehānisms palīdzēs nodrošināt, ka ES un tās dalībvalstis kopīgi sasniedz digitālās desmitgades mērķus un izmaksu ziņā pieņemamā veidā atrod saskaņotus un iedarbīgus risinājumus kopīgām problēmām. Plaša ziņošanas darbība nodrošinās pārredzamību visām ieinteresētajām personām. Tas ir obligāti, ņemot vērā nākamajā desmitgadē digitālajā pārveidē nepieciešamo ieguldījumu ievērojamo apjomu.

Proporcionalitāte

Šā priekšlikuma pamatā ir esošās politikas iniciatīvas un tiesiskais regulējums, un tas ir samērīgs ar tajā noteiktajiem mērķiem un mērķrādītājiem. Pirmkārt, šī politikas programma papildina Paziņojumu par digitālo kompasu, kurā paziņots par tās izstrādi, un Eiropadome to pilnībā atbalsta.

Turklāt tā nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs tās mērķu un mērķrādītāju sasniegšanai, jo ar to izveido jaunu mehānismu strukturētai un pārredzamai sadarbībai starp dalībvalstīm un Komisiju, kuram būtu jānoved pie saskaņotas politikas, pasākumiem un darbībām, kas jāīsteno valsts un Savienības līmenī. Šajā priekšlikumā arī paredzēts, ka Komisija var ieteikt dalībvalstīm politiku, pasākumus un darbības, kas jāīsteno Savienības un valstu līmenī, jo īpaši tām dalībvalstīm, kurās izvirzīto mērķu un mērķrādītāju sasniegšanā gūtais progress nav pietiekams vai ir konstatētas nepilnības, pamatojoties uz ziņojumu par stāvokli digitālajā desmitgadē un turpmāko sadarbības procesu. Ja dalībvalsts savā valsts digitālās desmitgades stratēģiskajā ceļvedī nav veikusi korekcijas, ņemot vērā Komisijas ieteikto politiku, pasākumus un darbības, vai ja šādas rīcības pamatošanai norādītie iemesli tiek uzskatīti par nepietiekamiem, Komisija var pieņemt ieteikumu, tostarp īpašu analīzi par to, kā šāda rīcība varētu ietekmēt mērķu un digitālo mērķrādītāju sasniegšanu Savienības līmenī. Dalībvalstīm būtu maksimāli jāņem vērā šādi ieteikumi un, ja tās nolemj neņemt vērā ieteikumu vai tā būtisku daļu, tām būtu jāinformē par saviem iemesliem un tie jāpublisko.

Juridiskā instrumenta izvēle

Paziņojumā par digitālo kompasu ir norādīts, ka "Digitālais kompass" ir digitālās politikas programma, kas jāpieņem Eiropas Parlamentam un Padomei, izmantojot parasto likumdošanas procedūru.

Tā kā politikas programma "Digitālās desmitgades ceļš" galvenokārt ir adresēta dalībvalstīm un ar to izveido sadarbības mehānismu starp Komisiju un dalībvalstīm, vispiemērotākais juridiskais instruments ir lēmums. Ar lēmumu tiks izveidots saistošs uzraudzības un sadarbības mehānisms, kurā iesaistīta Komisija un dalībvalstis, lai sniegtu atbalstu un sasniegtu lēmumā noteiktos orientējošos ES mērķrādītājus. Lēmums nekavējoties tieši ietekmē tos, kam tas ir adresēts.

Tādēļ tiek ierosināts politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" pieņemt lēmuma veidā, pamatojoties uz LESD 288. panta 4. punktu. Šis lēmums uzliek saistības kopumā tiem, kuriem tas adresēts, un precīzi norāda tos, kuriem tas adresēts, un tas ir saistošs tikai šiem adresātiem.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Komisija mudināja ieinteresētās personas un iedzīvotājus sniegt savu viedokli par politikas programmas mērķiem un darbības jomu, konkrētiem programmas pasākumiem un ņēma vērā saņemtos viedokļus. Komisija saistībā ar viedokļu iesniegšanas periodu četru nedēļu garumā (no 2021. gada 24. jūnija līdz 22. jūlijam) publicēja ceļvedi[23]. Turklāt Komisija uzsāka sešu nedēļu mērķtiecīgu sabiedrisko apspriešanu[24] (no 2021. gada 22. jūnija līdz 3. augustam), lai dotu iespēju visām ieinteresētajām personām sniegt savu viedokli un novērtētu un izveidotu daudzu ieinteresēto personu atbalstu politikas programmas izstrādē. Tika arī izveidota telpa platformā *Futurium*[25], lai mijiedarbotos ar ieinteresētajām personām konkrētos jautājumos. Lai pēc iespējas plašāk iesaistītu visas attiecīgās ieinteresētās personas, tajā skaitā rūpniecības, sabiedrības, Eiropas Parlamenta un dalībvalstu pārstāvjus, Komisija arī organizēja augsta līmeņa pasākumu (Digitālā asambleja 1. jūnijā), kurā iesaistījās iestāžu diskusijā ar likumdevējiem (Eiropas Parlamentu un Padomi), un organizēja apspriešanos ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Eiropas Reģionu komiteju.

Ieinteresētās personas, ar kurām apspriedās, kopumā atbalstīja Komisijas iniciatīvu un tās nodomu īstenot ES digitālos centienus kā konkrētu uzraudzības un ziņošanas mehānismu. Tās atbalsta, ka Komisija īsteno šo nākamo soli, kurā tā nosaka īpašu uzraudzības un sadarbības mehānismu, lai organizētu sadarbību starp Savienības iestādēm un dalībvalstīm. Esošās struktūras, uzraudzība, ziņošana būtu jāsaskaņo un jāstiprina ES līmenī, tādējādi strukturēta sadarbība un progresa uzraudzība, un ziņošana Savienības līmenī pievienotu būtisku papildu vērtību kopīgajai iecerei par digitālajam laikmetam gatavu Eiropu.

---

23 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13089-Policy-programme-Digital-Decade-Compass_lv

24 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/consultations/consultation-and-discussion-forum-eus-2030-digital-decade-vision

25 https://futurium.ec.europa.eu/en/digital-compass

Daudzi respondenti norādīja, ka digitālās pārveides veiksmīga īstenošana ir cieši saistīta ar "Digitālajā kompasā" noteiktajām tehnoloģijām. Izvēlētie galvenie virzieni ir svarīgi, kā arī labi līdzsvaroti un pietiekami konkrēti. Respondenti uzskata, ka gaidāmā politikas programma ieviesīs jaunu uzraudzības un sadarbības mehānismu ciešai sadarbībai un rezultatīvai koordinācijai starp Komisiju un dalībvalstīm. Šī stratēģiskā pieeja ir būtiska, lai izveidotu atbilstošu saikni starp dalībvalstīm politiskā un ekspertu līmenī daudznacionālu projektu sekmīgai īstenošanai. Papildus mērķrādītājiem respondenti uzskata, ka dalībvalstīm un Komisijai būtu jādara vairāk saistībā ar ieguldījumu stimulēšanu un koordinēšanu ES līmenī attiecībā uz dažām prioritātēm, kas izriet no ES plašākas digitālās programmas. Lai nodrošinātu pilnīgu un sekmīgu digitālo pārveidi visā ES un sniegtu labumu Eiropas iedzīvotājiem, uzņēmumiem un valsts pārvaldei, ir nepieciešams visaptverošs un pielāgots tiesiskais regulējums. Tas nodrošinās privātā un publiskā sektora dalībniekiem nepieciešamo pārredzamību un drošību tādu mehānismu ieviešanā, kas nepieciešami, lai sasniegtu kopīgos ES digitālos mērķrādītājus 2030. gadam. Daudzi respondenti atbalstu un sadarbības un paraugprakses apmaiņas veicināšanu dalībvalstīs uzskata par prioritāru darbību, kas nepieciešama, lai paātrinātu progresu virzībā uz digitālās desmitgades mērķrādītājiem.

Daži respondenti arī uzsvēra, ka ieguldīšana augstākos sociālos mērķos būtu jānosaka par prioritāti, nodrošinot, ka digitālās pārveides ietekme uz sociāliem mērķiem tiek regulāri novērtēta, jo svarīga ir arī digitālās izaugsmes kvalitāte un virziens, un tā jānodrošina, izmantojot stratēģiskās prioritātes un principus, kas tiks izmantoti līdzās kvantitatīvajiem rādītājiem. Daudzi uzsvēra, ka digitālajā pārveidē ir svarīgi ņemt vērā un labāk novērtēt digitalizācijas ietekmi uz vidi, lai to samazinātu, vienlaikus padarot digitālās tehnoloģijas par tādām, kas atbalsta zaļo pārkārtošanos.

Ekspertu atzinumu apkopošana un izmantošana

Komisija izmantoja pamatīgu un plašu pierādījumu kopumu, lai pamatotu Paziņojumā par digitālo kompasu ierosināto pieeju, un konkretizēja to, izmantojot šo politikas programmu — "Digitālās desmitgades ceļš".

Attiecībā uz mērķrādītājiem un rādītājiem politikas programma jo īpaši ir balstīta uz Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksu (*DESI*), kas ir salikts indekss, ar kuru uzrauga Eiropas digitālo sniegumu un uzrāda ES dalībvalstu attīstību digitālās konkurētspējas jomā, ietverot valstu digitālās politikas analīzi. Galvenajos pētījumos, kuros vāc *DESI* nepieciešamos datus par platjoslas pārklājumu un cenām, attiecīgo datu vākšanas procesā ieguldījumu sniedz arī e-pārvaldes salīdzinošā vērtēšana un uzņēmumu apsekojums. ES digitālās neaizsargātības un spēju holistisko perspektīvu, kas ir saistīta arī ar citām noturības dimensijām (zaļo, sociālo un ekonomisko, kā arī ģeopolitisko), nodrošina digitālās noturības infopaneļi[26].

Kopā ar daudziem citiem paziņojumā minētajiem pētījumiem *McKinsey* pētījums, kas tika publicēts 2020. gada septembrī[27], sniedz jaunāko un padziļinātu analīzi par problēmām, kas gaidāmas ES saistībā ar tās digitālo pārveidi, un par pasākumiem, kuri jāveic, lai gūtu maksimālu labumu no tās.

[26] Noturības infopaneļi | Eiropas Komisija (europa.eu).

[27] *McKinsey* ziņojums, *Shaping the digital transformation in Europe* [Digitālās pārveides veidošana Eiropā], 2020. gada septembris.

Ietekmes novērtējums

Saskaņā ar labāka regulējuma rīkkopā norādītajām pamatnostādnēm Komisija neuzskatīja, ka ir nepieciešams ietekmes novērtējums, un tā vietā sagatavoja Komisijas dienestu darba dokumentu (*SWD*), kas pievienots lēmuma priekšlikumam. Paziņojumā "Digitālais kompass līdz 2030. gadam — Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā", kuru ir apstiprinājusi Eiropadome, jau bija izklāstīts sīki izstrādāts uzraudzības un sadarbības mehānisms, un tas ir rūpīgi ņemts vērā šā lēmuma priekšlikumā. Tā kā paziņojumā bija skaidri noteikti vairāki elementi (piemēram, mērķrādītāji, uzraudzības un sadarbības mehānisms, daudzvalstu projektu īstenošanas sistēma), bija ļoti ierobežota rīcības brīvība attiecībā uz politikas risinājumiem, kuru analīze ir ietekmes novērtējuma pamatā.

Ierosinātajā lēmumā saskaņā ar paziņojumu ir uzskaitīti kopīgie digitālie mērķrādītāji četros galvenajos virzienos, lai ES centienus — līdz 2030. gadam sekmīgi digitalizēt Savienību — izteiktu konkrētos kopīgos mērķos. Ierosinātajā lēmumā ir noteikts tikai tas, kā mērķrādītāji tiks mērīti. Turklāt jaunā veida pārvaldība, kurā izmanto uzraudzības un sadarbības mehānismu, ir jo īpaši balstīta uz jau esošo *DESI*, kas ir salikts indekss, ar kuru uzrauga ES digitālo sniegumu, un kas tiks uzlabots, lai atspoguļotu jaunos mērķrādītājus. Lai gan ierosinātajā lēmumā ir paredzēts uzraudzības un sadarbības mehānisms, kura mērķis ir uzraudzīt progresu, kas gūts mērķrādītāju sasniegšanā, iespējamie konkrētie pasākumi, kuri varētu tikt ierosināti uzraudzības rezultātā, tiks noteikti kā ieteicamās darbības tikai iteratīvā sadarbības procesā starp Komisiju un dalībvalstīm, kas notiks pēc tam. Tā kā konkrētie pasākumi katrā ziņā būs identificējami tikai pēc uzraudzības un sadarbības mehānisma izveides un jo īpaši pēc uzraudzības procesa rezultātu iegūšanas, precīzu programmas ietekmi šajā konkrētajā aspektā nevar noteikt *ex ante*.

Tā kā radiofrekvenču spektrs ir būtisks veicinātājs virzībā uz digitālās desmitgades mērķrādītāju sasniegšanu, jo īpaši drošas, veiktspējīgas un ilgtspējīgas digitālās infrastruktūras izveidi, dalībvalstīm būtu arī jāziņo par savu pieņemto un turpmāko politiku un pasākumiem, kas attiecas uz radiofrekvenču spektra pieejamību un izmantošanas iespējām esošajiem lietotājiem un potenciālajiem ieguldītājiem un operatoriem. Komisija varētu sniegt norādījumus par to, kā vislabāk organizēt šādu politiku un pasākumus, lai sasniegtu šā lēmuma vispārējos mērķus un digitālos mērķrādītājus. Tas neskar iespēju, ka Komisija var ierosināt jaunas stratēģiskas radiofrekvenču spektra politikas ievirzes vai mehānismus saskaņā ar 2018. gada 11. decembra Direktīvas (ES) 2018/1972 4. panta 4. punktu.

Politikas programma "Digitālās desmitgades ceļš" paredz arī tādu mehānismu juridiskai struktūrai, kas ļauj ātri un elastīgi izveidot un īstenot daudzvalstu projektus, jo īpaši liela mēroga digitālās infrastruktūras un/vai pakalpojumu izvēršanai dažādās valstīs. Vajadzētu būt iespējai centralizēti pārvaldītas Savienības programmas līdzekļus apvienot ar dalībvalstu piešķirtajiem resursiem, tostarp noteiktos apstākļos ar ieguldījumiem no Atveseļošanas un noturības mehānisma, kā skaidrots 3. daļā Komisijas norādījumos dalībvalstīm par atveseļošanas un noturības plāniem[28]. Juridiskā struktūra nodrošinās standarta kārtību, kura reglamentē kopīgus jautājumus, piemēram, projektu pārvaldību, datu piederību, pārvaldību un atbildību par tiem, kā arī dažādu finansējuma avotu apvienošanu, kas cita starpā var ietvert tieši un netieši pārvaldītas Savienības programmas, dalībvalstu ieguldījumus un privāto finansējumu. Tā sniegs iespēju īstenot daudzvalstu projektus, un šis mehānisms dalībvalstīm paliks brīvprātīgs. Precīza informācija par finansējumu, īstenošanu un dalību konkrētos

[28] Brisele, 22.1.2021., SWD(2021) 12 final.

projektos, kā arī konkrētās jomās netiks izklāstīta šajā politikas programmā. Tā būs pieejama tikai nākamajos gados un būs atkarīga no dalībvalstu atbalsta.

Kā liecina iepriekš minētais, priekšlikumā ir paredzētas nevis konkrētas būtiskas politiskas izvēles, bet gan metodikas un pārvaldības sistēma, kas ir neatkarīga no konkrētiem nākotnes pasākumiem, kuri pieņemti, pamatojoties uz to. Sīkāka informācija par ierosinātās sistēmas ietekmi ir atkarīga no tās turpmākās īstenošanas (un tādējādi tās darbības) ES un valstu līmenī. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija konsolidēja esošos pierādījumus *SWD*, kas pievienots priekšlikumam. Jo īpaši attiecībā uz daudzvalstu projektiem *SWD* ir norādīts, ka, pirmkārt, ir nepieciešama procedūras sistēma daudzvalstu projektu īstenošanas paātrināšanai, un, otrkārt, ir jānodrošina dalībvalstīm iespēja īstenot daudzvalstu projektus, izmantojot jaunu instrumentu, kuru var izmantot gadījumos, kad neviens no esošajiem instrumentiem attiecīgajam daudzvalstu projektam nav piemērots. Šis jaunais instruments — Eiropas Digitālās infrastruktūras konsorcijs (*EDIC*) — nav saistīts ar jaunas Savienības struktūras faktisku izveidi, un tas nav paredzēts vienam konkrētam daudzvalstu projektam, bet tas novērš nepilnības ES rīkkopā, kuru izmanto, lai apvienotu dalībvalstu finansējumu, ES budžetu un privātos ieguldījumus nolūkā izvērst un izmantot kopīgu interešu infrastruktūru un pakalpojumus ārpus pētniecības jomas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē ES budžetu. Konkrētāk, jaunie Komisijas uzdevumi, kuri saistīti ar tās kā daudzvalstu projektu paātrinātājas lomu, tiks veikti, izmantojot resursus, kas pretējā gadījumā būtu iztērēti, lai nodrošinātu *ad hoc* atbalstu dalībvalstu projektiem jomās, uz kurām attiecas daudzvalstu projekti. Apvienojot šos izkliedētos resursus, tiks panākts efektivitātes pieaugums, neradot papildu izmaksas Savienības budžetam.

5. CITI ELEMENTI

Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Īstenošanas, izvērtēšanas un ziņošanas uzraudzība ir sīkāk izklāstīta turpmāk norādīto konkrēto noteikumu aprakstā. Būtībā Komisija, izmantojot **ziņojumu par stāvokli digitālajā desmitgadē**, katru gadu ziņos Eiropas Parlamentam un Padomei par progresu, kas gūts programmas "Digitālās desmitgades ceļš" īstenošanā. Savukārt ar šo ziņojumu tiks aktivizēts uzraudzības un sadarbības mehānisms starp Komisiju un dalībvalstīm, kā sīkāk aprakstīts turpmāk norādīto konkrēto noteikumu aprakstā.

Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums

Lēmuma **1. pantā**, ar kuru izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš", ir izklāstīts lēmuma priekšmets un darbības joma, kā arī ar to saistītais uzraudzības un sadarbības mehānisms un uzraudzība. Lēmuma **2. pantā** ir aprakstīti lēmuma vispārējie mērķi, proti, veicināt antropocentrisku, drošu un atvērtu digitālo vidi; stiprināt dalībvalstu kolektīvo noturību; nodrošināt drošu un pieejamu digitālo infrastruktūru; veicināt digitālo spēju izvēršanu un izmantošanu; nodrošināt, ka ir pieejama demokrātiska dzīve un publiskie pakalpojumi tiešsaistē; nodrošināt, ka digitālā infrastruktūra un tehnoloģijas kļūst ilgtspējīgākas, energoefektīvākas un resursefektīvākas, kā arī nodrošināt, ka visi esošie politikas virzieni, kas saistīti ar digitālo mērķrādītāju sasniegšanu, tiek ņemti vērā, lai pilnā mērā veicinātu digitālo pārkārtošanos.

Lēmuma **3. pantā** ir sniegtas dažu lēmumā izmantoto terminu definīcijas.

Lēmuma **4. pantā** ir norādīti mērķrādītāji, saistībā ar kuriem Savienības iestādēm un dalībvalstīm būtu jāsadarbojas, atbilstoši četriem galvenajiem virzieniem, t. i., digitāli prasmīgi iedzīvotāji un augsti kvalificēti digitālie speciālisti; droša, veiktspējīga un ilgtspējīga digitālā infrastruktūra; uzņēmumu digitālā pārveide; publisko pakalpojumu digitalizācija. Četriem galvenajiem virzieniem ir noteiktas dažādas dimensijas un apakšdimensijas. Komisijai līdz 2026. gada jūnijam ir jāpārskata mērķrādītāji, lai ņemtu vērā tehnoloģiju, ekonomikas un sociālo attīstību.

Progress virzībā uz mērķrādītāju sasniegšanu Savienības līmenī tiks uzraudzīts (**5. pants**), izmantojot Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksu (*DESI*). Šim nolūkam daļa *DESI* dimensiju un rādītāju tiks saskaņota ar lēmumā noteiktajiem mērķrādītājiem. 2030. gada mērķrādītāju sasniegšanas uzraudzība ir balstīta uz galvenajiem snieguma rādītājiem, ko Komisija katru gadu nosaka *DESI*, apspriežoties ar dalībvalstīm, kā arī uz prognozētajām ES līmeņa trajektorijām, kuras Komisija noteikusi ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktu izveidot katra digitālā mērķrādītāja uzraudzībai nepieciešamo galveno snieguma rādītāju (*KPI*) sarakstu, kad tas ir nepieciešams, lai iedarbīgi veiktu uzraudzību vai ņemtu vērā tehnoloģiju attīstību. Uzraudzībā varētu iekļaut arī vērtējumu "luksofora signālu" veidā — ziņošanas sistēmu, kurā ar luksofora signālu krāsām (t. i., zaļa, dzeltena un sarkana) norāda, vai faktiskās tendences, kas tiek uzraudzītas Savienības līmenī, ir pareizas, lai sasniegtu attiecīgā galvenā snieguma rādītāja mērķrādītāju, salīdzinot ar prognozētajām tendencēm.

Kā aprakstīts **6. pantā**, Komisija, izmantojot ziņojumu par stāvokli digitālajā desmitgadē, katru gadu ziņos Eiropas Parlamentam un Padomei par progresu, kas gūts Savienības digitālajā pārveidē. Šajā ziņojumā tiks iekļauts *DESI*. Ziņojums aptvers digitālo pārkārtošanos, jo īpaši progresu, kas gūts virzībā uz 2030. gada ieceres īstenojumu un attiecīgajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kā arī vispārējāku atbilstību vispārējiem mērķiem un digitālajiem principiem, kuri iekļauti [ierakstīt svinīgās deklarācijas nosaukumu]. Ziņojumā arī tiks ietverta dalībvalstīm ieteicamā politika, pasākumi un darbības, kā arī kopīgās saistības, ko ierosinājusi un uzņēmusies Komisija un dalībvalstis. Ziņojumā Komisija var noteikt ieteicamās darbības saistībā ar politiku, pasākumiem un darbībām, kas dalībvalstīm jāveic jomās, kurās digitālo mērķrādītāju sasniegšanā gūtais progress tiek uzskatīts par nepietiekamu, un kas būtu jāiekļauj arī dalībvalstu valsts digitālās desmitgades stratēģiskajos ceļvežos. Attiecībā uz ikvienu šādu ieteicamo darbību tiks ņemti vērā sadarbības dialoga rezultāti, kā arī dalībvalstu piezīmes, kas sniegtas pēc iepriekšējā ziņojuma. Konkrētāk, Komisija var ieteikt īstenot īpašus reglamentējošus pasākumus vai valsts intervences, lai veicinātu papildu ieguldījumus digitālajās tehnoloģijās un spējās, cita starpā izstrādājot daudzvalstu projektus.

Lēmuma **7. pantā** paredzēts, ka ne vēlāk kā piecus mēnešus pirms ziņojuma par stāvokli digitālajā desmitgadē publicēšanas dalībvalstīm būtu jāiesniedz Komisijai valsts digitālās desmitgades stratēģiskie ceļveži ("valsts digitālās desmitgades stratēģiskie ceļveži"). Dalībvalstis savos ceļvežos norādīs galveno esošo un plānoto politiku, pasākumus un darbības, kas jāīsteno, lai sasniegtu digitālās desmitgades mērķus un mērķrādītājus; prognozētās valsts trajektorijas, kuru pamatā ir norādījumi, ko ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm sniegusi Komisija; plānotās politikas, pasākumu un darbību īstenošanas grafiku, cita starpā novērtējumu par to, kad ir gaidāms, ka minētā politika un pasākumi nodrošinās ietekmi attiecībā uz mērķrādītāju sasniegšanu; vispārēju pārskatu par ieguldījumiem, kas nepieciešami, lai sasniegtu valsts ceļvežos noteiktos mērķus, mērķrādītājus un devumus, kā arī vispārēju novērtējumu par minēto ieguldījumu avotiem. Valstu digitālās desmitgades stratēģiskajos ceļvežos var iekļaut arī priekšlikumu par daudzvalstu projektu(-iem). Lai ņemtu

vērā ikgadējā ziņojuma par stāvokli digitālajā desmitgadē konstatējumus, dalībvalstīm nepieciešamības gadījumā būtu jāveic korekcijas savos valsts digitālās desmitgades stratēģiskajos ceļvežos, kuri ietver politiku, pasākumus un darbības, ko tās plāno veikt, lai veicinātu progresu jomās, kuras saistītas ar digitālajiem mērķrādītājiem. Komisija sniegs norādījumus, lai palīdzētu dalībvalstīm sagatavot valstu digitālās desmitgades stratēģiskos ceļvežus, tostarp skaidri formulēt Savienības un valstu prognozētās trajektorijas un to, kā dalībvalstīm Savienības prognozētās trajektorijas būtu jāpārvērš par valsts trajektorijām, kurās ņemti vērā atšķirīgi valstu sākumpunkti, resursi, salīdzinošās priekšrocības un citi būtiski faktori.

Lēmuma **8. pantā** ir paredzēta ikgadēja sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka digitālās desmitgades mērķi un mērķrādītāji tiek sasniegti, apvienojot Savienības iniciatīvas ar valstu attiecīgo politiku, ņemot vērā digitālās politikas pārrobežu dimensiju un Savienības mēroga mērķrādītājus, jo īpaši iekšējā tirgus attīstību. Dalībvalstis un Komisija cieši sadarbosies, lai noteiktu veidus, kā novērst trūkumus jomās, kurās progress nav pietiekams viena vai vairāku digitālo mērķrādītāju sasniegšanai vai kurās jaunākais progresa ziņojums un pieejamie dati liecina par būtiskām nepilnībām un trūkumiem. Šajā saistībā dalībvalstīm būs pienākums informēt ar plānoto, pieņemto vai īstenoto politiku un pasākumiem.

Sadarbības dialoga ietvaros Komisija un dalībvalstis arī novērtēs, kā tās ir kopīgi un individuāli īstenojušas ieteicamo politiku, pasākumus un darbības, kas iekļauti iepriekšējā gada ziņojumā. Novērtējumā tiks aptverta dalībvalstu darbību un pasākumu ietekme un/vai aplēsts, kad šāda ietekme, iespējams, varētu rasties. Tas arī aptvers nepieciešamo pasākumu vai darbību pieņemšanu, pielāgojot vai papildinot jau ieviestos pasākumus.

Jebkurā brīdī ikgadējās sadarbības laikā Komisija un viena vai vairākas dalībvalstis varēs uzņemties kopīgas saistības, tostarp daudzvalstu projektu izveidi, un vienoties par pasākumiem un darbībām Savienības un valstu līmenī, cita starpā ņemot vērā citu iniciatīvu un digitālās politikas īstenošanu. Šīs kopīgās saistības un citus pasākumus uzņemsies ar mērķi virzīties uz digitālā desmitgades mērķrādītāju sasniegšanu saskaņā ar prognozētajām trajektorijām, kas minētas ziņojumā par stāvokli digitālajā desmitgadē. Komisija un atsevišķas dalībvalstis varēs pieprasīt sanāksmi, kurā piedalīsies Komisija un dalībvalstis. Šāda sanāksme jo īpaši tiks organizēta gadījumā, kad dalībvalsts ierosina uzsākt jaunu daudzvalstu projektu vai kopīgu rīcību, kurā ir nepieciešama citu dalībvalstu līdzdalība. Attiecīgās dalībvalstis vai Komisija varēs pieprasīt arī uzsākt salīdzinošās pārskatīšanas procesu.

Ar **9. pantu** Komisija tiek pilnvarota pieņemt atsevišķus ieteikumus gadījumā, kad dalībvalsts negroza savus valsts digitālās desmitgades stratēģiskos ceļvežus saskaņā ar ieteicamo politiku, pasākumiem un darbībām, kā arī nesniedz pietiekamus paskaidrojumus tam, kāpēc tā plāno neņemt vērā ieteicamās darbības. Attiecīgajai dalībvalstij tiks pieprasīts maksimāli ņemt vērā šādu ieteikumu un paskaidrot, kā tā plāno to īstenot. Komisijas sniegtie ieteikumi tiks nosūtīti Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumā ietvertajai Komisijas ieteiktajai politikai, pasākumiem un darbībām un Komisijas atsevišķiem ieteikumiem būtu jāpapildina vismaz jaunākie konkrētām valstīm adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.

Sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm būs atvērta, rezultatīva un pārredzama, un tā notiks, izmantojot atbilstīgu struktūru, ko izveidojusi Komisija **(10. pants)**. Šī struktūra arī tiks izmantota kā forums dalībvalstu darbību salīdzinošai pārskatīšanai. Turklāt, lai nodrošinātu pārredzamību un sabiedrības līdzdalību, Komisija un dalībvalstis arī sadarbosies ar visām ieinteresētajām personām (tostarp valsts, reģionālā un vietējā līmenī, jo īpaši ar dalībvalstu

publiskā sektora struktūrām, kas saistītas ar digitālo pārveidi, kā arī ar sociālajiem partneriem, iedzīvotājiem un pilsonisko sabiedrību) **(11. pants)**.

Izklāstot uz daudzvalstu projektiem attiecināmo noteikumu kopumu, **12. pantā** ir noteikti mērķi, kas raksturo daudzvalstu projektu. Augstākajā līmenī šie mērķi ietver projekta devumu to mērķrādītāju sasniegšanai, kas saistīti ar Savienības digitālo pārveidi līdz 2030. gadam. Pēc tam tie tiek pārveidoti par operatīvākām prasībām. Ar 12. pantu Komisija tiek pilnvarota dot ieteikumu izveidot daudzvalstu projektu vai uzaicināt dalībvalsti piedalīties daudzvalstu projektā, kā arī piedāvāt iespēju kopīgi uzņemties saistības izveidot daudzvalstu projektu vai pievienoties tam. Indikatīvs saraksts ar iespējamām darbības jomām, kurās varētu izveidot daudzvalstu projektus, ir sniegts **pielikumā**.

Noteikumi par daudzvalstu projektu atlasi un īstenošanu ir norādīti **13. pantā**. Pirmkārt, šajā pantā paredzēts, ka Komisija ziņojumam par stāvokli digitālajā desmitgadē pievienos pielikumu, kurā tā norādīs stratēģiskos principus un prioritātes daudzvalstu projektu īstenošanā un atjauninās šo īstenošanai atlasīto projektu sarakstu. Otrkārt, ir sniegts atvērts iespējamo īstenošanas instrumentu saraksts. Ja izvēlas esošos īstenošanas instrumentus, tad noteikumi, kas piemērojami šādiem instrumentiem, ar šo lēmumu netiek grozīti, un tie ir pilnībā jāievēro.

Lēmuma **14. pantā** ir paredzēta procedūras sistēma, kas paātrina daudzvalstu projektu īstenošanu. Ir paredzēts divu posmu koordinācijas mehānisms, kas jāīsteno ciešā Komisijas un dalībvalstu sadarbībā. Pirmajā posmā visas dalībvalstis tiek uzaicinātas paust ieinteresētību konkrētu daudzvalstu projektu īstenošanā. Otrajā posmā, ja dalībvalstis ir izrādījušas pietiekamu ieinteresētību, Komisija sniegs norādījumus par īstenošanas mehānismu, kuru tā uzskata par vispiemērotāko attiecīgā projekta īstenošanai, kā arī par citiem tā īstenošanas stratēģiskajiem aspektiem. Visā projekta īstenošanas laikā var tikt sniegta arī tehniskā palīdzība un cits atbalsts.

Lēmuma **15. pantā** paredzēts īstenošanas mehānisms Eiropas Digitālās infrastruktūras konsorcija (*EDIC*) veidā. Paredzams, ka *EDIC* tiks izmantots galvenokārt tādu daudzvalstu projektu gadījumā, kurus nevar īstenot saskaņā ar esošajiem īstenošanas mehānismiem. Tālāk šajā pantā noteikts, ka *EDIC* būs juridiskas personas statuss. Tas nozīmē, ka, piesakoties uz Savienības dotāciju, *EDIC* pats ir pieteikuma iesniedzējs un, iespējams, tam pašam ir jāpiesakās, iesniedzot savus priekšlikumus piešķirējas struktūras aicinājumam vai uzaicinājumam. Izņemot vairāku saņēmēju dotāciju nolīgumu, pieteikumu nevar iesniegt trešā persona, piemēram, dalībvalsts *EDIC* vārdā.

Lēmuma **16. pantā** noteikts, ka Komisija ar lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar komiteju procedūru, var izveidot *EDIC* pēc dalībvalstu pieprasījuma.

Turpmākajos pantos paredzēti noteikumi, kas nepieciešami *EDIC* netraucētai un raitai darbībai. Lēmuma **17. pants** aptver dalības noteikumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstis, kas sniedz finansiālu vai nefinansiālu ieguldījumu, ir balsstiesīgas dalībvalstis un citas dalībvalstis var būt novērotājas. Lēmuma **18. pantā** paredzēts pārvaldības mehānisms, uz kuru attiecas Komisijas veto tiesības sīki aprakstītos apstākļos. Lēmuma **19. pantā** ir noteiktas minimālās prasības, kuras jāievēro attiecībā uz statūtiem.

Visbeidzot, **20. pantā** ir paredzēti *EDIC* piemērojamie atbildības noteikumi, **21. pantā** — piemērojamie tiesību akti un jurisdikcija, **22. pantā** — noteikumi par likvidāciju un **23. pantā** — par ziņošanu un kontroli.

2021/0293 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 173. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[1],

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu[2],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Savā 2021. gada 9. marta paziņojumā "Digitālais kompass līdz 2030. gadam — Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā"[3] ("Paziņojums par digitālo kompasu") Komisija izklāstīja savu ieceri 2030. gadam, lai iedzīvotājiem un uzņēmumiem palīdzētu īstenot digitālo pārkārtošanos. Savienības pieejai ekonomikas un sabiedrības digitālajai pārveidei būtu jāietver digitālā suverenitāte, iekļaušana, vienlīdzība, ilgtspēja, noturība, drošība, dzīves kvalitātes uzlabošana un pilsoņu tiesību un centienu ievērošana un jāsekmē dinamiska, resursefektīva un taisnīga ekonomika un sabiedrība Savienībā.

(2) Savā 2021. gada 25. marta paziņojumā Eiropadome pauda uzskatu, ka Paziņojums par digitālo kompasu ir solis virzībā uz Eiropas digitālās attīstības plānošanu nākamajai desmitgadei, un apstiprināja tur izklāstīto ieceri, tostarp domu par politikas programmu ar stabilu pārvaldības struktūru un sistēmu, kas paredzēta, lai sekmīgāk īstenotu daudzvalstu projektus, kas vajadzīgi Eiropas digitālās pārkārtošanās procesam kritiski svarīgās jomās. Tā arī aicināja Komisiju paplašināt Eiropas Savienības digitālās pārveides politikas rīkkopu gan Eiropas Savienības, gan valstu līmenī un nolūkā veicināt digitālo pārveidi izmantot visus rūpniecības, tirdzniecības un konkurences politikā pieejamos instrumentus, prasmes un izglītību, pētniecības un inovācijas politiku, kā arī ilgtermiņa finansēšanas instrumentus.

---

1 OV C (..), (..), (..). lpp.

2 OV C (..), (..), (..). lpp.

3 Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Digitālais kompass līdz 2030. gadam — Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā", COM(2021) 118 final/2.

(3) Kā izklāstīts Komisijas paziņojumā par 2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjaunināšanu[4], Eiropas Savienībai ir jānosaka kritisko tehnoloģiju sistēmas un stratēģiskās nozares, lai novērstu stratēģiskos trūkumus un augsta riska atkarību, kas var izraisīt piegāžu trūkumus vai kiberdrošības riskus, un lai sekmētu digitālo pārkārtošanos. Tas apliecina, cik svarīgi dalībvalstīm ir rīkoties kopā un atbalstīt nozares centienus novērst šo atkarību un attīstīt nepieciešamās stratēģiskās spējas. Tas arī atsaucas uz analīzi 2021. gada stratēģiskās prognozēšanas ziņojumā[5]. Atveseļošanas un noturības mehānisma un valstu atveseļošanas un noturības plānu sagatavošanas ietvarā Komisija aicināja dalībvalstis koordinēt savus centienus par labu daudzvalstu projektiem digitālajā jomā. Šī pieredze izgaismoja vajadzību Komisijai atbalstīt dalībvalstu koordinācijas centienus un Savienībai izmantot īstenošanas mehānismus, kas sekmē kopīgus ieguldījumus daudzvalstu projektu reālai īstenošanai. Kopā ar citām Komisijas iniciatīvām, piemēram, Kritisko tehnoloģiju observatoriju[6], būtu jāizveido pārvaldības struktūra, ar ko īsteno Paziņojumu par digitālo kompasu, kā arī būtu jāpalīdz noteikt Savienības pašreizējo un iespējamo nākotnes digitālo stratēģisko atkarību un jāpalīdz palielināt tās digitālo suverenitāti.

(4) Komisijas Paziņojumā par Eiropas zaļo kursu[7] uzsvērts, ka Eiropai būtu jāatraisa digitālās pārveides potenciāls, kas ļaus krietni pietuvoties zaļā kursa mērķiem. Savienībai būtu jāatbalsta vajadzīgā digitālā pārveide un jāiegulda tajā, jo digitālās tehnoloģijas ir svarīgs dzinējspēks zaļā kursa ilgtspējas mērķu sasniegšanā daudzās dažādās nozarēs. Digitālās tehnoloģijas, piemēram, mākslīgais intelekts, 5G, mākoņdatošana un perifērdatošana, lietu internets, var paātrināt un maksimāli palielināt politikas ietekmi, lai novērstu klimata pārmaiņas un aizsargātu vidi. Digitalizācija arī paver jaunas iespējas attālināti monitorēt gaisa un ūdens piesārņojumu vai monitorēt un optimizēt enerģijas un dabas resursu lietojumu. Eiropai ir vajadzīga digitāla nozare, kuras pamatā ir ilgtspēja, nodrošinot, ka digitālā infrastruktūra un tehnoloģijas pārbaudāmi kļūst ilgtspējīgākas, energoefektīvākas un resursefektīvākas un sekmē ilgtspējīgu, klimatneitrālu aprites ekonomiku un sabiedrības attīstību atbilstoši Eiropas zaļajam kursam.

(5) Paziņojumā par digitālo kompasu paredzētie pasākumi būtu jāīsteno, lai aktīvāk veiktu darbības, kas noteiktas stratēģijā "Eiropas digitālās nākotnes veidošana", un tiem jābalstās uz Savienības instrumentiem (piemēram, kohēzijas programmām, tehniskā atbalsta instrumentu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/694[8], Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/695[9] un Eiropas Parlamenta un Padomes

---

4 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjaunināšana: veidojot spēcīgāku vienoto tirgu Eiropas atveseļošanai", 5.5.2021., COM(2021) 350 final.

5 2021. gada stratēģiskās prognozēšanas ziņojums "ES spēja rīkoties un rīcības brīvība", COM(2021) 750 final, 8.9.2021.

6 Rīcības plāns par sinerģijām starp civilo, aizsardzības un kosmosa rūpniecību, 22.2.2021., COM(2021) 70 final, 4. darbība.

7 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas zaļais kurss", 11.12.2019., COM(2019) 640 final.

8 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/694 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido programmu "Digitālā Eiropa" un atceļ Lēmumu (ES) 2015/2240, OV L 166, 11.5.2021., 1. lpp.

9 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013, OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp.

Regulu (ES) 2021/523[10]) un līdzekļiem, kas piešķirti digitālās pārkārtošanas procesam atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2021/241[11]. Tāpēc ar šo lēmumu būtu jāizveido politikas programma "Digitālās desmitgades ceļš", lai īstenotu, paātrinātu un veidotu sekmīgu Savienības ekonomikas un sabiedrības digitālo pārveidi.

(6) Lai sekotu Savienības trajektorijai attiecībā uz digitālās pārveides ātrumu, būtu jānosaka digitālie mērķrādītāji. Šie mērķrādītāji būtu jāsasaista ar noteiktām jomām, kur kopā būtu jāpanāk progress Savienībā. Mērķrādītāji atbilst četriem galvenajiem virzieniem, kas norādīti Paziņojumā par digitālo kompasu — tie ir noteikti kā Savienības digitālās pārveides būtiskas jomas: digitālās prasmes, digitālā infrastruktūra, uzņēmumu digitalizācija un sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija.

(7) Pamata un padziļinātas digitālās prasmes ir ļoti svarīgas, lai pastiprinātu Savienības sabiedrības kolektīvo noturību. Digitāli spējīgi iedzīvotāji spēs izmantot digitālās desmitgades iespējas. Turklāt digitālajai apmācībai un izglītībai būtu jāatbalsta darbaspēks, un tajā cilvēki var apgūt specializētas digitālās prasmes, kas nepieciešamas, lai iegūtu kvalitatīvu amatu un veidotu gandarījumu sniedzošu karjeru daudz biežāk nekā pašlaik, panākot sieviešu un vīriešu skaita konverģenci. Turklāt ilgtspējīga digitālā infrastruktūra savienojamībai, mikroelektronika un spēja apstrādāt plašus datus ir būtisks virzītājspēks digitalizācijas sniegto ieguvumu izmantošanai, turpmākai tehnoloģiju attīstībai un Eiropas līderībai digitālajā jomā. Ir nepieciešama izcila un droša savienojamība visiem un visur Eiropā, tostarp lauku un attālos apvidos[12]. Sabiedrības vajadzības pēc augšupielādes un lejupielādes joslas platuma pastāvīgi pieaug. Visām personām, kam šāda jauda ir nepieciešama vai kas tādu vēlas, līdz 2030. gadam ar pienācīgiem nosacījumiem būtu jāsaņem pieeja tīkliem ar gigabitu ātrumu. Turklāt paredzams, ka mikroprocesori, kas jau šobrīd atrodas vairuma galveno, stratēģisko vērtību ķēžu sākumā, kļūs vēl pieprasītāki nākotnē, jo īpaši visnovatoriskākie mikroprocesori. Tie uzskatīts, ka klimatneitrāls, ļoti drošs perifērijas mezgls, kas garantē piekļuvi datu pakalpojumiem ar mazu latentumu neatkarīgi no uzņēmumu atrašanās vietas, un kvantu jauda arī būs nozīmīgs virzītājspēks.

(8) Papildus virzītājspēkiem visas iepriekš minētās tehnoloģijas būs jaunu izstrādājumu, jaunu ražošanas procesu un jaunu uzņēmējdarbības modeļu pamatā, balstoties uz *FAIR* datu apmaiņu datu ekonomikā. Uzņēmumu pārveide būs atkarīga no to spējas ātri un plaši ieviest jaunas ciparsignālu jeb digitālās tehnoloģijas, arī rūpniecības un pakalpojumu ekosistēmās, kas pašlaik atpaliek.

(9) Demokrātiskā dzīve un publiskie pakalpojumi arī būs ļoti lielā mērā atkarīgi no digitālajām tehnoloģijām, un tāpēc tiem kā attiecīgajā klasē labākajai digitālajai videi vajadzētu būt pilnībā pieejamiem ikvienam, lai nodrošinātu viegli lietojamus, efektīvus un personalizētus pakalpojumus un rīkus ar augstiem drošības un privātuma standartiem.

(10) Komisijai līdz 2026. gada jūnijam būtu jāpārskata šie digitālie mērķrādītāji, lai novērtētu, vai tie joprojām ir tikpat vērienīgi kā digitālās pārveides mērķrādītāji, un jāatjaunina šie mērķi vai pēc vajadzības jānosaka papildu digitālie mērķrādītāji.

---

[10] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017, OV L 107., 26.3.2021., 30. lpp.

[11] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu, OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

[12] Ilgtermiņa redzējums par ES lauku apvidiem, COM(2021) 345 final.

(11) Lai panāktu saskanīgu, iekļaujošu un stabilu progresu virzībā uz digitālo pārveidi un Savienības digitālo mērķrādītāju sasniegšanu, ir vajadzīga visaptveroša, stabila, uzticama, elastīga un pārredzama pārvaldība, kas pamatojas uz Savienības iestāžu, struktūru un aģentūru, kā arī dalībvalstu ciešu sadarbību un koordināciju. Pienācīgam mehānismam būtu jānodrošina konverģences koordinēšana un politikas un pasākumu konsekvence un rezultativitāte Savienības un valsts līmenī. Tāpēc ir jāparedz nosacījumi uzraudzībai un sadarbības mehānismam, ar ko īsteno Paziņojumu par digitālo kompasu.

(12) Šim mehānismam būtu jāietver uzlabota uzraudzības sistēma, lai konstatētu nepilnības Savienības stratēģiskajās digitālajās spējās. Tam arī būtu jāietver ziņošanas mehānisms, cita starpā par progresu virzībā uz 2030. gada ieceri un attiecīgo digitālo mērķrādītāju īstenošanu, kā arī par vispārējāku atbilstību šajā lēmumā izklāstītajiem mērķiem. Ar to būtu jāizveido Komisijas un dalībvalstu sadarbības sistēma, lai noteiktu risinājumus trūkumu novēršanai un ierosinātu mērķtiecīgas darbības efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu nodrošināšanai.

(13) Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksam (*DESI*)[13] būtu jākļūst par daļu no ziņojuma par stāvokli digitālajā desmitgadē, un to vajadzētu izmantot, lai uzraudzītu progresu virzībā uz digitālo mērķrādītāju sasniegšanu. Šai uzraudzībai būtu jāietver tādu rādītāju analīze, ar ko mēra progresu dalībvalstu līmenī, valsts politika un iniciatīvas, kuru mērķis ir šā lēmuma mērķu sasniegšana, kā arī horizontālā un tematiskā analīze, ar ko seko Eiropas ekonomiku digitālajai pārveidei, un tajā panāktā dalībvalstu progresa klasifikācija. Jo īpaši *DESI* dimensijas un rādītāji būtu jāsalāgo ar šajā lēmumā izklāstītajiem digitālajiem mērķrādītājiem. Īstenošanas aktos, kas jāpieņem Komisijai, katram digitālajam mērķrādītājam jānosaka galvenie snieguma rādītāji (*KPI*). *KPI* ir pēc vajadzības jāatjaunina, lai turpinātu veikt iedarbīgu uzraudzību un ņemtu vērā tehnoloģiju attīstību. Būtu jāpastiprina dalībvalstu datu apkopošanas mehānisms, lai sīki izklāstītu esošo progresu digitālo mērķrādītāju sasniegšanā, kā arī sniegtu informāciju par attiecīgo politiku, programmām un iniciatīvām valsts līmenī. Pamatojoties uz pārskatiem un tad, kad tas vajadzīgs, Komisijai, apspriežoties ar dalībvalstīm, būtu jāsagatavo ceļvedis, lai izklāstītu turpmākās datu apkopošanas vajadzības. . Nosakot *DESI*, Komisijai lielā mērā būtu jāpaļaujas uz oficiālo statistiku, kas apkopota dažādos Savienības apsekojumos par informācijas sabiedrību[14]. Komisijai būtu jāizmanto īpaši pētījumi, lai apkopotu datus par tiem būtiskajiem rādītājiem, kas netiek noteikti Savienības apsekojumos.

(14) Lai likumdevēji pastāvīgi saņemtu informāciju par digitālo pārveidi Savienībā, Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadējs ziņojums par stāvokli digitālajā desmitgadē, iekļaujot Savienības digitālās pārveides pārskatu un analīzi un panāktā progresa izvērtējumu saistībā ar digitālās desmitgades mērķiem un digitālajiem mērķrādītājiem periodā līdz 2030. gadam. Ziņojums par stāvokli digitālajā desmitgadē un jo īpaši *DESI* būtu jāiekļauj Eiropas pusgadā kopā ar aspektiem, kas saistīti ar Atveseļošanas un noturības mehānismu.

---

13 *DESI* ir ikgadējs analīzes un mērījumu rādītāju kopums, ko kopš 2014. gada izmanto, lai uzraudzītu Eiropas kopējo progresu un atzīmētu dalībvalstu individuālos panākumus digitālajā jomā, iekļaujot šos datus Eiropas pusgada procesos un konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos.

14 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1006/2009 (2009. gada 16. septembris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 808/2004 attiecībā uz Kopienas statistiku par informācijas sabiedrību, OV L 286, 31.10.2009., 31.–35. lpp.

(15) Komisijai jo īpaši būtu jāziņo par digitālo mērķrādītāju sasniegšanā panākto progresu, sīki izklāstot Savienības progresa pakāpi saistībā ar prognozēto katra mērķrādītāja trajektoriju, katra mērķrādītāja sasniegšanai vajadzīgo centienu novērtējumu, tostarp nepietiekamus ieguldījumus digitālajās spējās un informētības uzlabošanā par darbībām, kuras vajadzīgas digitālās suverenitātes palielināšanai. Ziņojumā būtu arī jāiekļauj attiecīgo regulatīvo priekšlikumu īstenošanas novērtējums, kā arī Savienības un dalībvalstu līmenī veiktās darbības.

(16) Uz šīs analīzes pamata ziņojumam būtu jāietver noteikta ieteicamā politika, pasākumi un darbības. Ziņojumā iesakot politiku, pasākumus vai darbības, Komisijai būtu jāņem vērā jaunākie pieejamie dati, kopīgās saistības, dalībvalstu noteiktā politika un pasākumi, kā arī panāktais progress attiecībā uz ieteicamajām darbībām, kas noteiktas iepriekšējos ziņojumos un īstenotas ikgadējās sadarbības laikā. Komisijai būtu jāņem vērā arī atšķirības atsevišķo dalībvalstu spējā dod ieguldījumu digitālo mērķrādītāju sasniegšanā, kā arī politika, pasākumi un darbības, kas jau ir noteikti un uzskatīti par atbilstošiem mērķu sasniegšanai, lai gan to sekas vēl nav izpaudušās.

(17) Ikgadējam ziņojumam par stāvokli digitālajā desmitgadē būtu jāsniedz informācija par digitālo principu īstenošanu, kā noteikts [ierakstīt svinīgās deklarācijas nosaukumu].

(18) Lai panāktu, ka šajā lēmumā izklāstītie digitālās desmitgades mērķi un digitālie mērķrādītāji tiek sasniegti un ka visas dalībvalstis rezultatīvi sniedz ieguldījumu šajā procesā, uzraudzības un sadarbības mehānisma izstrādei un īstenošanai būtu jānodrošina informācijas un paraugprakses apmaiņa konstruktīvā un iekļaujošā dialogā starp dalībvalstīm un Komisiju.

(19) Kopā ar dalībvalstīm Komisijai būtu jāizstrādā Savienības prognozētās trajektorijas, lai sasniegtu šajā lēmumā izklāstītos digitālos mērķrādītājus. Tad, ja tas iespējams, šīs prognozētās trajektorijas dalībvalstīm būtu jāpārvērš valstu trajektorijās. Dalībvalstu dažādā spēja dot ieguldījumu digitālo mērķrādītāju sasniegšanā būtu jāņem vērā un jāatspoguļo valstu trajektorijās. Šīm trajektorijām būtu jāpalīdz novērtēt laika gaitā panāktais progress attiecīgi Savienības un valstu līmenī.

(20) Lai nodrošinātu, ka Komisijas un dalībvalstu sadarbība ir efektīva un rezultatīva, dalībvalstīm vajadzētu iesniegt Komisijai valsts digitālās desmitgades stratēģiskos ceļvežus par laiku līdz 2030. gadam (“valsts digitālās desmitgades stratēģiskie ceļveži”), rosinot, ja tas iespējams un izmērāms valsts līmenī, valsts trajektorijas, kurās apraksta visus pieņemtos, plānotos un īstenotos instrumentus, lai dotu ieguldījumu šā lēmuma mērķu un digitālo mērķrādītāju sasniegšanā Savienības līmenī. Šiem valstu digitālās desmitgades stratēģiskajiem ceļvežiem būtu jākļūst par nozīmīgu rīku, lai koordinētu dalībvalstu politiku un tirgum nodrošinātu prognozējamību. Dalībvalstīm vajadzētu ņemt vērā attiecīgās nozaru iniciatīvas gan Savienības, gan valsts līmenī un panākt atbilstību tām. Sadarbības gada cikla laikā dalībvalstis varētu nākt klajā ar savu valsts digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu korekcijām, lai ņemtu vērā digitālās pārkārtošanās attīstību Savienības un valsts līmenī un jo īpaši lai reaģētu uz Komisijas ieteikto politiku, pasākumiem un darbībām.

(21) Radiofrekvenču spektra savlaicīga pieejamība un piekļuve tam ir ļoti svarīga, lai sasniegtu programmas “Digitālās desmitgades ceļš” savienojamības mērķrādītājus. Šajā kontekstā dalībvalstīm un radiofrekvenču spektra lietotājiem ir vajadzīga prognozējamība un noteiktība, bet vienlaikus arī elastība (kas pamatojas uz vajadzību izmaiņām), lai plānotu radiofrekvenču spektra pieejamības starpmērķus. Jo īpaši digitālās un zaļās pārveides procesā, kas strauji attīstās, agrīna informācija par radiofrekvenču spektra pieejamību nākotnē un galveno ieinteresēto personu

(piemēram, publisko iestāžu, nozares pārstāvju un lietotāju) ieguldījums starpmērķu noteikšanā palielinātu juridisko noteiktību un ieguldījumu prognozējamību.

(22) Tā kā radiofrekvenču spektrs ir būtisks digitālo mērķrādītāju, jo īpaši drošas, veiktspējīgas un ilgtspējīgas digitālās infrastruktūras, īstenošanai, dalībvalstīm vajadzētu arī ziņot par pieņemto un turpmāko politiku un pasākumiem, kas attiecas uz radiofrekvenču spektra pieejamību un izmantošanas iespējām esošajiem lietotājiem un potenciālajiem ieguldītājiem un operatoriem. Neskarot Komisijas iespēju ierosināt jaunas stratēģiskas radiofrekvenču spektra politikas ievirzes vai mehānismus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1972[15] 4. panta 4. punktam, Komisija šajā ziņā varētu sniegt atbilstošus norādījumus, lai izpildītu šajā lēmumā izklāstītos vispārējos mērķus un digitālos mērķrādītājus.

(23) Komisijas un dalībvalstu sadarbības dialogu varētu uzsākt, novērtējot valstu digitālās desmitgades stratēģiskos ceļvežus, un tam būtu jābalstās uz iesniegtajiem datiem un ziņojumā par stāvokli digitālajā desmitgadē veikto novērtējumu, kā arī attiecīgo ieinteresēto personu atsauksmēm.

(24) Pēc tam sadarbību vajadzētu strukturēt gada ciklos. Nosakot ikgadējās sadarbības laiku, būtu jāņem vērā vajadzība atspoguļot līdz šim notikušās sadarbības rezultātus, kā arī nākamā gada ziņojumā ierosinātos pasākumus, darbības un valsts digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu korekcijas.

(25) Lai virzītos uz priekšu mērķu sasniegšanā atbilstoši prognozētajai trajektorijai, dalībvalstīm, kuras ziņojumā atzītas par tādām, kas noteiktā jomā nav panākušas pietiekamu progresu, būtu jāierosina korektīvi pasākumi un darbības, ko tās plāno veikt, lai sekmētu progresu attiecīgajā kritiski svarīgajā jomā. Komisijai un dalībvalstīm arī vajadzētu izvērtēt, kā iepriekšējā gada ziņojumā ieteiktā politika, pasākumi un darbības ir veikti, dalībvalstīm rīkojoties kopīgi un individuāli. Dalībvalsts var pieprasīt uzsākt salīdzinošās pārskatīšanas procesu, lai dotu citām dalībvalstīm iespēju sniegt piezīmes par priekšlikumiem, ko tā plāno izklāstīt savā valsts digitālās desmitgades stratēģiskajā ceļvedī, jo īpaši attiecībā uz to piemērotību noteikta mērķrādītāja sasniegšanai. Komisija var arī ierosināt salīdzinošās pārskatīšanas procesa uzsākšanu attiecībā uz kādas dalībvalsts digitālās desmitgades stratēģisko ceļvedi.

(26) Komisija un viena vai vairākas dalībvalstis var uzņemties kopīgas saistības par koordinētām darbībām, ko tās vēlētos veikt mērķrādītāju sasniegšanai, izveidot daudzvalstu projektus un vienoties par jebkādiem citiem pasākumiem un darbībām Savienības un valsts līmenī, lai virzītos uz priekšu mērķrādītāju sasniegšanā atbilstoši prognozētajām trajektorijām.

(27) Ieteicamās politikas, pasākumu un darbību, kā arī valstu digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu un to korekciju rezultatīva īstenošana ir būtiska mērķu un digitālo mērķrādītāju sasniegšanai. Ja dalībvalsts neveic šos pasākumus un šādas rīcības pamatošanai norādītie iemesli tiek uzskatīti par nepietiekamiem, Komisija ir tiesīga pieņemt atsevišķu ieteikumu, neskarot savas Līgumā paredzētās pilnvaras. Šādos ieteikumos būtu jāņem vērā un tiem būtu jāpapildina jaunākie konkrētām valstīm adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.

[15] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi, OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.

(28) Attiecīgajām dalībvalstīm būtu maksimāli jāņem vērā ieteikums un attiecīgā gadījumā būtu jāveic korekcijas savā valsts digitālās desmitgades stratēģiskajā ceļvedī. Ja dalībvalsts neplāno īstenot ieteikumu, tai būtu jānorāda šāda lēmuma iemesli un tie jāpublisko.

(29) Lai nodrošinātu pārredzamību un sabiedrības līdzdalību, Komisijai būtu jāiesaistās darbā ar visām ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā Komisijai būtu cieši jāsadarbojas ar ieinteresētajām personām, tostarp privātiem un publiskiem dalībniekiem (piemēram, publisko tiesību subjektiem no izglītības vai veselības aprūpes nozares), un jāsniedz tām ieteikumi par pasākumiem digitālās pārveides paātrināšanai Savienības līmenī. Ieinteresēto personu iesaiste būtu svarīga arī dalībvalstu līmenī, jo īpaši pieņemot to valsts digitālās desmitgades stratēģiskos ceļvežus un to korekcijas.

(30) Daudzvalstu projektiem, kuros piedalās vairākas dalībvalstis, būtu jāatļauj liela mēroga intervence galvenajās jomās, kas nepieciešamas digitālo mērķrādītāju sasniegšanai, proti, apvienojot Savienības, dalībvalstu un attiecīgā gadījumā arī privātus resursus. Tie būtu jāīsteno koordinēti, cieši sadarbojoties Komisijai un dalībvalstīm. Šā iemesla dēļ Komisijai būtu jāuzņemas centrālā loma daudzvalstu projektu izvēršanas paātrināšanā, pielikumā provizoriski iekļauto projektu kategorijās nosakot īstenošanai gatavus daudzvalstu projektus, konsultējot dalībvalstis par īstenošanas mehānisma izvēli un par finansējuma avotu un to kombinācijas izvēli, kā arī par citiem ar šo projektu īstenošanu saistītiem stratēģiskiem jautājumiem un attiecīgā gadījumā par Eiropas Digitālās infrastruktūras konsorcija (*EDIC*) kā īstenošanas mehānisma izvēli.

(31) Sabiedrības atbalsts daudzvalstu projektiem būtu jāizmanto, lai samērīgi novērstu tirgus nepilnības vai neatbilstīgu ieguldījumu situācijas, nedublējot un neizspiežot privātu finansējumu un skaidri parādot Eiropas pievienoto vērtību saskaņā ar piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem un tiem atbilstīgajiem valsts tiesību aktiem.

(32) Daudzvalstu projektiem būtu jāspēj efektīvi piesaistīt un kombinēt dažādus Savienības un dalībvalstu finansējuma avotus. Proti, vajadzētu būt iespējai centralizēti pārvaldītas Savienības programmas līdzekļus apvienot ar dalībvalstu piešķirtajiem resursiem, tostarp noteiktos apstākļos ar ieguldījumiem no Atveseļošanas un noturības mehānisma, kā skaidrots 3. daļā Komisijas norādījumos dalībvalstīm par atveseļošanas un noturības plāniem[16], kā arī ieguldījumiem no Eiropas reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda. Ja to pamato attiecīgā daudzvalstu projekta raksturs, tam būtu jābūt atvērtam ieguldījumiem no struktūrām, kas nav Savienība vai dalībvalstis, tostarp privātiem ieguldījumiem.

(33) Sadarbībā ar dalībvalstīm Komisijai, rīkojoties kā daudzvalstu projektu koordinatorei, būtu jāpalīdz dalībvalstīm noteikt to intereses daudzvalstu projektos, jāsniedz norādījumi par optimālu īstenošanas mehānismu atlasi un palīdzība to īstenošanā, sekmējot visplašāko iespējamo līdzdalību.

(34) Pēc dalībvalstu pieteikuma un tad, kad Komisija to uzskata par vajadzīgu (jo īpaši situācijās, kad nav cita piemērota īstenošanas mehānisma), Komisijai būtu jāspēj izveidot Eiropas Digitālās infrastruktūras konsorcijs (*EDIC*), lai īstenotu attiecīgo daudzvalstu projektu.

---

[16] Brisele, 22.1.2021., SWD(2021) 12 final.

(35) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras attiecībā uz galvenajiem snieguma rādītājiem un *EDIC* izveidi. Šīs pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011[17],

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. NODAĻA

PRIEKŠMETS, MĒRĶI UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

(1) Ar šo lēmumu izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" un nosaka šīs programmas uzraudzības un sadarbības mehānismu, kas ietver pasākumus, lai:

(a) noteiktu skaidru Savienības digitālās pārveides virzienu un sasniegtu digitālos mērķrādītājus;

(b) strukturētu un stimulētu Savienības iestāžu un dalībvalstu sadarbību;

(c) nodrošinātu Savienības veiktās uzraudzības un ziņošanas konsekvenci, salīdzināmību un pilnīgumu.

(2) Ar šo lēmumu arī izveido daudzvalstu projektu sistēmu.

2. pants

Vispārējie mērķi

Savienības iestādes un dalībvalstis sadarbojas, lai atbalstītu un sasniegtu šādus vispārējos mērķus:

(a) veicināt antropocentrisku, iekļaujošu, drošu un atvērtu digitālo vidi, kur digitālās tehnoloģijas un pakalpojumi atbilst Savienības principiem un vērtībām un stiprina tos;

(b) stiprināt dalībvalstu kolektīvo noturību un mazināt digitālo plaisu, sekmējot pamata un specializētu digitālo prasmju apguvi ikvienam un veicinot augstas veiktspējas digitālās izglītības un apmācības sistēmu attīstību;

(c) nodrošināt digitālo suverenitāti, jo īpaši ar drošu un pieejamu digitālo infrastruktūru, kas spēj apstrādāt lielus datu daudzumus, padarot iespējamu cita veida tehnoloģiju attīstību, tā sekmējot Savienības rūpniecības konkurētspēju;

(d) veicināt digitālo spēju izvēršanu un izmantošanu, dodot piekļuvi digitālajām tehnoloģijām un datiem ar viegliem un taisnīgiem noteikumiem, lai panāktu augstu digitālās intensitātes un inovācijas līmeni Savienības uzņēmumos, jo īpaši mazajos un vidējos uzņēmumos;

[17] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

(e) nodrošināt, ka demokrātiska dzīve, publiskie pakalpojumi un veselības un aprūpes pakalpojumi tiešsaistē ir pieejami ikvienam, jo īpaši neizdevīgākā stāvoklī esošām grupām, tostarp personām ar invaliditāti, šajā nolūkā piedāvājot iekļaujošus, efektīvus un personalizētus pakalpojumus un rīkus atbilstoši augstiem drošības un privātuma standartiem;

(f) nodrošināt, ka digitālā infrastruktūra un tehnoloģijas kļūst ilgtspējīgākas, energoefektīvākas un resursefektīvākas un sekmē ilgtspējīgu, klimatneitrālu aprites ekonomiku un sabiedrības attīstību atbilstoši Eiropas zaļajam kursam;

(g) visā Savienībā sekmēt saskaņotus nosacījumus ieguldījumiem digitālajā pārveidē, cita starpā nostiprinot sinerģijas starp Savienības un valstu līdzekļu izmantošanu un izstrādājot paredzamu regulatīvo pieeju;

(h) nodrošināt, ka visi politikas virzieni un programmas, kas saistīti ar digitālo mērķrādītāju sasniegšanu, tiek saskanīgi un koordinēti ņemti vērā, lai pilnā mērā veicinātu digitālo pārkārtošanos.

3. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

(1) "Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss" *(DESI*) ir ikgadējs analīzes un mērījumu rādītāju kopums, uz kura pamata Komisija uzrauga Savienības un dalībvalstu vispārējo digitālo sniegumu vairākās politikas dimensijās, tostarp to progresu virzībā uz 4. pantā izklāstītajiem digitālajiem mērķrādītājiem;

(2) "daudzvalstu projekti" ir liela mēroga projekti, kas sekmē 4. pantā izklāstīto digitālo mērķrādītāju, tostarp Savienības un dalībvalstu finansēšanas mērķrādītāju, sasniegšanu, kā arī 12. pantā izklāstīto prasību izpildi;

(3) "statistika" ir statistika, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 223/2009[18] 3. panta 1. punktā;

(4) "salīdzinošā pārskatīšana" ir pārskatīšanas mehānisms, ar kuru 8. pantā noteiktās ikgadējās sadarbības kontekstā dalībvalstis var sniegt piezīmes par noteiktiem konkrēto dalībvalstu ierosinātās politikas, pasākumu un darbību aspektiem, jo īpaši par to piemērotību, lai sniegtu ieguldījumu kāda konkrēta 4. pantā izklāstītā digitālā mērķrādītāja sasniegšanā, un to var izmantot paraugprakses apmaiņai;

(5) "prognozētā trajektorija" ir digitālajam mērķrādītājam pieņemtais ceļš līdz 2030. gadam, lai sasniegtu 4. pantā izklāstītos digitālos mērķrādītājus, pamatojies uz vēsturiskiem datiem (ja tādi ir pieejami).

2. NODAĻA

DIGITĀLIE MĒRĶRĀDĪTĀJI

[18] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienu Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienu Statistikas programmu komiteju, OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.

4. pants

Digitālie mērķrādītāji

(1) Savienības iestādes un dalībvalstis sadarbojas, lai līdz 2030. gadam sasniegtu tālāk norādītos digitālos mērķrādītājus:

(1) digitāli prasmīgi iedzīvotāji un augsti kvalificēti digitālie speciālisti:

(a) vismaz 80 % 16–74 gadus vecu iedzīvotāju ir vismaz pamata digitālās prasmes;

(b) nodarbināti vismaz 20 miljoni informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) speciālistu, nodrošinot vīriešu un sieviešu skaita konverģenci;

(2) droša, veiktspējīga un ilgtspējīga digitālā infrastruktūra:

(a) visas Eiropas mājsaimniecības pieslēgtas gigabitos mērāmam tīklam, un visās apdzīvotās vietās ir 5G pārklājums;

(b) supermodernu un ilgtspējīgu pusvadītāju ražošanas apjoms Savienībā vērtības izteiksmē atbilst vismaz 20 % pasaules ražošanas apjoma;

(c) Savienībā ir izvērsti vismaz 10 000 klimatneitrālu, ļoti drošu perifērijas mezglu, kas izvietoti tā, lai neatkarīgi no uzņēmumu atrašanās vietas garantētu piekļuvi datu pakalpojumiem ar mazu latentumu (dažas milisekundes);

(d) līdz 2025. gadam Savienībai ir pirmais dators ar kvantālo paātrinājumu, kas līdz 2030. gadam ļaus Eiropai nokļūt kvantālās datošanas jaudu līderpozīcijās;

(3) uzņēmumu digitālā pārveide:

(a) vismaz 75 % Savienības uzņēmumu izmanto:

(1) mākoņdatošanas pakalpojumus,

(2) lielos datus,

(3) mākslīgo intelektu;

(b) vairāk nekā 90 % Savienības mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) ir sasnieguši vismaz digitālās intensitātes pamatlīmeni;

(c) Savienība palielina inovatīvu augošu uzņēmumu skaitu un to piekļuvi finansējumam, tādējādi vismaz divkāršojot "vienradžu" skaitu;

(4) publisko pakalpojumu digitalizācija:

(a) galvenie publiskie pakalpojumi Savienības iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir pilnībā (100 %) pieejami tiešsaistē;

(b) visiem Savienības iedzīvotājiem (100 %) ir piekļuve savai medicīniskajai kartei (e-veselības pacienta kartei (EVPK));

(c) vismaz 80 % Savienības iedzīvotāju izmanto digitālās identifikācijas (ID) risinājumu.

(2) Komisija līdz 2026. gadam pārskata 1. punktā izklāstītos digitālos mērķrādītājus. Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par pārskates rezultātiem, kā arī tiesību akta priekšlikumu, lai koriģētu 1. punktā izklāstītos digitālos mērķrādītājus, ja tā koriģēšanu uzskata par vajadzīgu, lai reaģētu uz

tehnoloģiju, ekonomikas un sociālo attīstību sekmīgai Savienības digitālajai pārveidei.

3. NODAĻA

PĀRVALDĪBA: UZRAUDZĪBAS UN SADARBĪBAS MEHĀNISMS

5. pants

Progresa uzraudzība

(1) Komisija uzrauga Savienības sasniegto progresu, ņemot vērā mērķus un digitālos mērķrādītājus, kas izklāstīti 2. un 4. pantā. Šajā nolūkā Komisija izmanto Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksu (*DESI*) un šā lēmuma vajadzībām īstenošanas aktā nosaka katra digitālā mērķrādītāja galvenos snieguma rādītājus (*KPI*) atbilstoši 25. panta 2. punktam. .

(2) Dalībvalstis laikus sniedz Komisijai statistiku un datus, kas vajadzīgi digitālās pārkārtošanās un 4. pantā izklāstīto digitālo mērķrādītāju sasniegšanas pakāpes iedarbīgai uzraudzībai. Tas ietver attiecīgu informāciju par radiofrekvenču spektra pieejamību un piekļuvi tam. Ja attiecīgā dalībvalstu statistika vēl nav pieejama, Komisija drīkst izmantot alternatīvu datu apkopošanas metodiku, piemēram, pētījumus vai datu tiešu apkopošanu no dalībvalstīm, apspriežoties ar tām. Alternatīvās datu apkopošanas metodikas izmantošana nedrīkst ietekmēt Komisijas Lēmumā 2012/504/ES[19] noteiktos *Eurostat* uzdevumus.

(3) Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm Komisija definē Savienības līmeņa prognozētās trajektorijas katra digitālā mērķrādītāja sasniegšanai, kas būtu uzraudzības un valstu digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu pamats. Ņemot vērā tehnoloģiju, ekonomikas un sociālo attīstību, Komisija pēc vajadzības atjaunina vienu vai vairākas šīs prognozētās trajektorijas.

(4) Dalībvalstis laikus sniedz Komisijai informāciju, kas vajadzīga [ierakstīt svinīgās deklarācijas nosaukumu] norādīto principu īstenošanas progresa iedarbīgai uzraudzībai.

6. pants

Ziņojums par stāvokli digitālajā desmitgadē

(1) Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadēju ziņojumu par stāvokli digitālajā desmitgadē. Šis ziņojums ir visaptverošs Komisijas ziņojums par Savienības digitālajā pārveidē panākto progresu, un tajā iekļauj Digitālās ekonomikas un sabiedrības indeksu (*DESI*).

(2) Ziņojumā par stāvokli digitālajā desmitgadē Komisija iekļauj Savienības digitālās pārkārtošanās progresa novērtējumu, ņemot vērā 4. pantā izklāstītos digitālos mērķrādītājus, kā arī informāciju par atbilstību 2. pantā norādītajiem vispārējiem mērķiem un [ierakstīt svinīgās deklarācijas nosaukumu] principiem. Panāktā progresa novērtējumam jo īpaši jābalstās uz *DESI* iekļauto analīzi un galvenajiem snieguma rādītājiem salīdzinājumā ar Savienības līmeni, kā arī attiecīgā gadījumā uz valstu prognozētajām trajektorijām un daudzvalstu projektu izveidi un saistībā ar tiem panākto progresu.

[19] Komisijas Lēmums 2012/504/ES (2012. gada 17. septembris) par *Eurostat*, OV L 251, 18.9.2012., 49. lpp.

(3) Ziņojumā par stāvokli digitālajā desmitgadē Komisija var ieteikt politiku, pasākumus vai darbības, ko dalībvalstīm veikt jomās, kur progress nav pietiekams, lai sasniegtu 4. pantā izklāstītos digitālos mērķrādītājus, vai kur konstatētas būtiskas nepilnības un trūkumi, pamatojoties uz ziņojuma par stāvokli digitālajā desmitgadē rezultātiem. Šajā ieteicamajā politikā, pasākumos un darbībās jo īpaši var apskatīt:

(a) dalībvalstu ierosinātā ieguldījuma un iniciatīvu vērienīgumu, lai kopīgi sasniegtu 2. un 4. pantā izklāstītos mērķus un mērķrādītājus;

(b) politiku, pasākumus un darbības dalībvalstu līmenī un citu politiku un pasākumus, kas varētu būt nozīmīgi pārrobežu kontekstā;

(c) jebkādu papildu politiku, pasākumus vai darbības, kas var būt paredzēti valstu digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu korekcijās;

(d) mijiedarbību starp esošo un plānoto politiku, pasākumiem un darbībām un to saskanīgumu.

(4) Šajā ziņojumā ņem vērā 8. panta 4. punktā norādītās kopīgās saistības, kā arī to īstenošanu.

(5) Ziņojumā arī iekļauj informāciju par panākto progresu saistībā ar šā panta 3. punktā minēto ieteicamo politiku, pasākumiem un darbībām un saistībā ar ieteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar 9. pantu, un to īstenošanu.

(6) Ziņojumā var arī novērtēt vajadzību pēc papildu politikas, pasākumiem vai darbībām, kas varētu būt nepieciešami Savienības līmenī.

7. pants

Valstu digitālās desmitgades stratēģiskie ceļveži

(1) Līdz [*seši mēneši pēc šā lēmuma stāšanās spēkā — konkrētu datumu ieraksta PB*] dalībvalstis iesniedz Komisijai savus valsts digitālās desmitgades stratēģiskos ceļvežus, kam jāatbilst šajā lēmumā izklāstītajiem mērķiem un digitālajiem mērķrādītājiem un jāsekmē to sasniegšana Savienības līmenī. Dalībvalstis un Komisija ņem vērā attiecīgās nozaru iniciatīvas un nodrošina atbilstību tām.

(2) Dalībvalstis savos valsts digitālās desmitgades stratēģiskajos ceļvežos norāda:

(a) galveno īstenoto, pieņemto un plānoto politiku, pasākumus un darbības, kas dod ieguldījumu 2. un 4. pantā izklāstīto mērķu un digitālo mērķrādītāju sasniegšanā;

(b) valsts prognozētās trajektorijas, kas dod ieguldījumu attiecīgo digitālo mērķrādītāju sasniegšanā, ko var izmērīt valsts līmenī;

(c) īstenotās, pieņemtās un plānotās politikas, pasākumu un darbību gaidāmo ietekmi uz katru digitālo mērķrādītāju;

(d) pieņemtās un plānotās politikas, pasākumu un darbību īstenošanas grafiku, kā arī aplēsto laiku, kad gaidāms, ka šī politika, pasākumi un darbības ietekmēs digitālo mērķrādītāju sasniegšanu.

(3) Iepriekšējā punkta a) apakšpunktā minētajai politikai, pasākumiem un darbībām jāsaistās ar to šajā lēmumā izklāstīto mērķu un digitālo mērķrādītāju sasniegšanu, uz

kuriem valsts digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu vai šo ceļvežu korekciju iesniegšanas datumā attiecas viens vai vairāki šādi aspekti:

(a) ir spēkā tieši piemērojami Savienības vai valsts tiesību akti;

(b) ir spēkā saistības pieņemt politiku, pasākumus vai darbības;

(c) ir piešķirti finanšu resursi;

(d) ir mobilizēti cilvēkresursi;

(e) attiecīgās valsts iestādes ir piešķīrušas vai apņēmušās piešķirt vai noteikt radiofrekvenču spektra resursus;

(f) tie ir citi nozīmīgi virzītājspēki, kas saistīti ar mērķiem un digitālajiem mērķrādītājiem.

(4) Dalībvalstis sniedz vispārēju pārskatu par ieguldījumiem, kas nepieciešami, lai sekmētu mērķu un digitālo mērķrādītāju sasniegšanu, kā norādītos to valsts digitālās desmitgades stratēģiskajos ceļvežos, kā arī vispārēju aprakstu par šo ieguldījumu avotiem, tostarp attiecīgā gadījumā par Savienības programmu un instrumentu plānoto izmantošanu. Valstu digitālās desmitgades stratēģiskie ceļveži var ietvert daudzvalstu projektu priekšlikumus.

(5) Dalībvalstis nodrošina, ka to valsts digitālās desmitgades stratēģiskajos ceļvežos ņem vērā jaunākos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā. Valstu digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu korekcijas veic saskaņā ar ieteicamo politiku, pasākumiem un darbībām atbilstoši 6. panta 3. punktam un ieteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar 9. pantu.

(6) Komisija sniedz norādījumus un atbalstu dalībvalstīm to valsts digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu sagatavošanā, cita starpā saistībā ar to, kā valsts līmenī, ja tas iespējams, noteikt pienācīgas prognozētās trajektorijas, kas var iedarbīgi sekmēt Savienības līmeņa prognozēto trajektoriju sasniegšanu.

8. pants

Ikgadējā sadarbība starp Komisiju un dalībvalstīm

(1) Dalībvalstis un Komisija cieši sadarbojas, lai noteiktu veidus trūkumu novēršanai jomās, kur panāktais progress nav pietiekams, lai sasniegtu vienu vai vairākus 4. pantā izklāstītos digitālos mērķrādītājus, vai kur konstatētas būtiskas nepilnības un trūkumi, pamatojoties uz ziņojuma par stāvokli digitālajā desmitgadē rezultātiem. Šajā analīzē jo īpaši ņem vērā dalībvalstu atšķirīgo spēju dot ieguldījumu dažu digitālo mērķrādītāju sasniegšanā un risku, ka dažu šo mērķrādītāju sasniegšanas aizkavēšanās var negatīvi ietekmēt citu digitālo mērķrādītāju sasniegšanu.

(2) Divu mēnešu laikā pēc ziņojuma par stāvokli digitālajā desmitgadē publicēšanas Komisija un dalībvalstis tiecas apspriest dalībvalsts sākotnējos novērojumus, jo īpaši par politiku, pasākumiem un darbībām, ko Komisija ieteikusi ziņojumā par stāvokli digitālajā desmitgadē.

(3) Piecu mēnešu laikā pēc ziņojuma par stāvokli digitālajā desmitgadē publicēšanas attiecīgās dalībvalstis iesniedz Komisijai savu valsts digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu korekcijas, kas ietver plānoto politiku, pasākumus un darbības, attiecīgā gadījumā iekļaujot daudzvalstu projektu priekšlikumus, lai sekmētu progresu jomās, kas saistītas ar 4. pantā izklāstītajiem digitālajiem mērķrādītājiem,

un sasniegtu 2. pantā norādītos mērķus. Ja dalībvalsts uzskata, ka nav jāveic nekādas darbības un ka tās digitālās desmitgades stratēģiskais ceļvedis nav jāatjaunina, tā savus iemeslus norāda rakstveidā.

(4) Jebkurā ikgadējās sadarbības brīdī Komisija un viena vai vairākas dalībvalstis ir tiesīgas uzņemties kopīgas saistības, apspriesties ar citām dalībvalstīm par politiku, pasākumiem vai darbībām vai izveidot daudzvalstu projektus, kā noteikts 12. pantā. Komisija vai dalībvalsts, kas ierosinājusi politiku, pasākumu vai darbību, var arī pieprasīt salīdzinošās pārskatīšanas procesa uzsākšanu par noteiktiem attiecīgās politikas, pasākuma vai darbības aspektiem un jo īpaši par tās/tā piemērotību noteikta digitālā mērķrādītāja sasniegšanas sekmēšanai. Salīdzinošās pārskatīšanas procesa iznākumu var iekļaut nākamajā ziņojumā par stāvokli digitālajā desmitgadē.

(5) Pirms ziņojuma par stāvokli digitālajā desmitgadē publicēšanas Komisija cenšas informēt dalībvalstis par ieteicamo politiku, pasākumiem un darbībām, ko tā plāno iekļaut ziņojumā.

9. pants

Ieteikumi

(1) Ja dalībvalsts savā valsts digitālās desmitgades stratēģiskajā ceļvedī neveic attiecīgas korekcijas atbilstoši politikai, pasākumiem vai darbībām, ko saskaņā ar 6. panta 3. punktu ieteikusi Komisija, un nenorāda pietiekamus iemeslus, Komisija var pieņemt ieteikumu, tostarp īpašu analīzi par to, kā šāda rīcība varētu ietekmēt šajā lēmumā izklāstīto mērķu un digitālo mērķrādītāju sasniegšanu.

(2) Attiecīgā dalībvalsts maksimāli ņem vērā Komisijas ieteikumu un trīs mēnešu laikā attiecīgi veic korekcijas savā valsts digitālās desmitgades stratēģiskajā ceļvedī. Ja attiecīgā dalībvalsts uzskata, ka tai nebūtu jāveic korekcijas valsts digitālās desmitgades stratēģiskajā ceļvedī vai tā būtiskā daļā atbilstoši ieteikumam, tā trīs mēnešu laikā rakstveidā norāda Komisijai savus iemeslus un tos publisko.

(3) Ieteikumiem jāpapildina jaunākie konkrētām valstīm adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.

(4) Turklāt, ja Komisija secina, ka valsts pasākumi ir nepietiekami un apdraud šajā lēmumā izklāstīto mērķu un digitālo mērķrādītāju savlaicīgu sasniegšanu, tā var ierosināt attiecīgus pasākumus un izmantot savas Līgumos noteiktās pilnvaras, lai panāktu šo mērķu un mērķrādītāju kopīgu sasniegšanu.

(5) Ja dalībvalsts vairāku gadu laikā nepārtraukti novirzās no valsts prognozētās trajektorijas vai neplāno pieņemt korektīvus pasākumus, pamatojoties uz iepriekšēju Komisijas ieteikumu, Komisija drīkst uzsākt mērķtiecīgu dialogu ar attiecīgo dalībvalsti; Komisija par to informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

(6) Par visiem atbilstoši šim pantam pieņemtajiem ieteikumiem Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

10. pants

Sadarbība

(1) Komisija un dalībvalstis cieši sadarbojas šajā lēmumā noteikto pienākumu un uzdevumu izpildei. Šajā nolūkā dalībvalstis drīkst uzsākt dialogu ar Komisiju vai ar

Komisiju un dalībvalstīm par jebkuru jautājumu, kas ir būtisks digitālo mērķrādītāju un mērķu sasniegšanai. Komisija nodrošina visus attiecīgos tehniskās palīdzības pakalpojumus un zinātību un organizē strukturētu informācijas un paraugprakses apmaiņu un koordināciju.

11. pants

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

(1) Komisija cieši sadarbojas ar privātām un publiskām ieinteresētajām personām, tostarp sociālajiem partneriem, lai apkopotu informāciju, un izstrādā ieteicamo politiku, pasākumus un darbības šā lēmuma īstenošanas nolūkā.

(2) Dalībvalstis sadarbojas ar privātām un publiskām ieinteresētajām personām, tostarp sociālajiem partneriem, atbilstoši valsts tiesību aktiem, pieņemot savus digitālās desmitgades stratēģiskos ceļvežus un to korekcijas.

4. NODAĻA

DAUDZVALSTU PROJEKTU SISTĒMA

12. pants

Daudzvalstu projekti

(1) Daudzvalstu projektu vispārējais mērķis ir sekmēt digitālo mērķrādītāju sasniegšanu.

(2) Daudzvalstu projektiem jātiecas īstenot vienu vai vairākus šādus konkrētus mērķus:

(a) uzlabot Savienības un dalībvalstu sadarbību digitālās desmitgades mērķu sasniegšanā;

(b) nostiprināt Savienības tehnoloģisko izcilību un rūpniecisko konkurētspēju kritisko tehnoloģiju, digitālo izstrādājumu, pakalpojumu un infrastruktūras jomā, kas ir nozīmīgi ekonomikas atveseļošanai un labklājībai, iedzīvotāju drošībai un drošumam;

(c) novērst Savienības stratēģisko neaizsargātību un atkarību digitālajās piegādes ķēdēs;

(d) paplašināt digitālo risinājumu izkliedi un vislabāko lietojumu sabiedrības interešu jomās un privātajā sektorā;

(e) sekmēt ilgtspējīgu sabiedrības un ekonomikas digitālo pārveidi, kas dod labumu visiem Savienības uzņēmumiem un iedzīvotājiem.

Pielikumā ir izklāstīts tādu iespējamo darbības jomu indikatīvs saraksts, kurās varētu veikt daudzvalstu projektus, kas īsteno šos konkrētos mērķus.

(3) Daudzvalstu projektos piedalās vismaz trīs dalībvalstis.

(4) Daudzvalstu projektiem turpina piemērot saistošos Savienības tiesību aktus un tiem atbilstošos valsts tiesību aktus.

(5) Komisija var pieņemt ieteikumu izveidot daudzvalstu projektu vai uzaicināt dalībvalsti piedalīties daudzvalstu projektā, kas atbilst 1.–3. punkta prasībām, ņemot

vērā valstu digitālās desmitgades stratēģisko ceļvežu īstenošanā panākto progresu un Komisijas ieteikto darbību īstenošanu. Komisija un dalībvalstis var arī kopīgi uzņemties saistības izveidot daudzvalstu projektu vai pievienoties daudzvalstu projektam.

13. pants

Daudzvalstu projektu atlase un īstenošana

(1) Ņemot vērā daudzvalstu projektu priekšlikumus valstu digitālās desmitgades stratēģiskajos ceļvežos un kopīgās saistības, Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm kā pielikumu ziņojumam par stāvokli digitālajā desmitgadē sagatavo un publicē stratēģiskos principus un prioritātes daudzvalstu projektu īstenošanā un progresa ziņojumu par ziņojuma publicēšanas laikā īstenošanai atlasītajiem daudzvalstu projektiem.

(2) Ieguldījumu daudzvalstu projektā drīkst veikt no visām Savienības programmām un ieguldījumu shēmām, ja tas atļauts saskaņā ar programmu juridiskajā pamatā izklāstītajiem noteikumiem, kā arī atkarībā no darbību veidiem, kas vajadzīgi nepieciešamā mērķa sasniegšanai.

(3) Attiecīgā gadījumā citas publiskas vai privātas struktūras var dot ieguldījumu daudzvalstu projektos.

(4) Daudzvalstu projektus var īstenot, izmantojot tālāk norādītos īstenošanas mehānismus:

(a) kopuzņēmumi;

(b) Eiropas Pētniecības infrastruktūras konsorciji;

(c) Savienības aģentūras;

(d) neatkarīgi, tos īstenojot attiecīgajām dalībvalstīm;

(e) lai saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu sekmētu tādu svarīgu projektu īstenošanu, kas ir visas Eiropas interesēs;

(f) Eiropas Digitālās infrastruktūras konsorciji saskaņā ar šā lēmuma 5. nodaļu;

(g) jebkāds cits atbilstīgs īstenošanas mehānisms.

14. pants

Daudzvalstu projektu paātrinātāja

(1) Pēc 12. panta 5. punktā minētā Komisijas ieteikuma, pēc kopīgu saistību uzņemšanās vai pēc iesaistīto dalībvalstu pieprasījuma Komisija koordinē daudzvalstu projekta īstenošanu, rīkojoties kā daudzvalstu projekta paātrinātāja.

(2) Koordinācijas pirmās darbības laikā Komisija publicē uzaicinājumu paust ieinteresētību, kas adresēts visām dalībvalstīm. Uzaicinājuma paust ieinteresētību mērķis ir noteikt, vai dalībvalsts plāno piedalīties daudzvalstu projektā un kādu finansiālu vai nefinansiālu ieguldījumu tā ierosina sniegt.

(3) Koordinācijas otrās darbības laikā, ja vismaz trīs dalībvalstis ir paudušas interesi par daudzvalstu projektu un vienlaikus piedāvā finansiālu vai nefinansiālu ieguldījumu šajā projektā, Komisija pēc apspriešanās ar visām dalībvalstīm sniedz norādījumus par atbilstīga īstenošanas mehānisma izvēli, par finansējuma avotiem un par to

kombināciju projektā, kā arī par citiem ar šā projekta īstenošanu saistītiem stratēģiskiem aspektiem. Komisija pēc savas iniciatīvas drīkst arī rosināt iesaistītajām dalībvalstīm koordinēt daudzvalstu projektu atbilstoši 2. un 3. punktā aprakstītajām darbībām.

(4) Komisija drīkst sniegt norādījumus par Eiropas Digitālās infrastruktūras konsorcija izveidi saskaņā ar 15. pantu.

(5) Komisija atbalsta daudzvalstu projektu īstenošanu, pēc vajadzības sniedzot pakalpojumus un nodrošinot resursus, kas minēti 10. pantā.

5. NODAĻA

EIROPAS DIGITĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS KONSORCIJS

15. pants

Eiropas Digitālās infrastruktūras konsorcija (*EDIC*) mērķis un statuss

(1) Dalībvalstis drīkst īstenot daudzvalstu projektu, izmantojot Eiropas Digitālās infrastruktūras konsorciju (*EDIC*).

(2) *EDIC* ir juridiskas personas statuss no 16. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētā Komisijas lēmuma spēkā stāšanās brīža.

(3) Visās dalībvalstīs *EDIC* ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko šo dalībvalstu tiesību akti piešķir juridiskām personām. Tas jo īpaši drīkst iegādāties, turēt īpašumā un atsavināt kustamo, nekustamo un intelektuālo īpašumu, slēgt līgumus un būt par pusi tiesas procesos.

(4) *EDIC* ir juridiska adrese, kas atrodas kādas dalībvalsts teritorijā.

16. pants

EDIC izveide

(1) Dalībvalstis, kas piesakās *EDIC* izveidei (“pieteikuma iesniedzēji”), iesniedz pieteikumu Komisijai. Pieteikumu iesniedz rakstiski, un tajā iekļauj:

(a) Komisijai adresētu lūgumu par *EDIC* izveidošanu;

(b) ierosinātos *EDIC* statūtus;

(c) *EDIC* īstenojamā daudzvalstu projekta tehnisko aprakstu;

(d) uzņēmējvalsts deklarāciju, ar kuru no *EDIC* izveides brīža to atzīst par starptautisku struktūru Padomes Direktīvas 2006/112/EK[20] 143. panta g) punkta un 151. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē un par starptautisku organizāciju Padomes Direktīvas 2008/118/EK[21] 12. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Šajos noteikumos paredzēto atbrīvojumu ierobežojumus un nosacījumus paredz nolīgumā starp *EDIC* dalībniekiem.

---

20 Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

21 Padomes Direktīva 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK, OV L 9, 14.1.2009., 12. lpp.

(2) Komisija novērtē pieteikumu, ņemot vērā lēmuma mērķus un praktiskus apsvērumus, kas saistīti ar *EDIC* daudzvalstu projekta īstenošanu.

(3) Komisija, ņemot vērā 2. punktā norādītā novērtējuma rezultātus, kā arī saskaņā ar 25. panta 2. punktā norādīto pārbaudes procedūru ar īstenošanas aktiem pieņem vienu no tālāk norādītajiem lēmumiem:

(a) izveidot *EDIC*, ja tā secina, ka izpildītas šajā nodaļā izklāstītās prasības;

(b) noraidīt pieteikumu, ja tā secina, ka šajā nodaļā izklāstītās prasības nav izpildītas, tostarp ja nav sniegta 16. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētā deklarācija. Šādā gadījumā dalībvalstis vienojoties joprojām ir tiesīgas veidot konsorciju, bet to nesauc par *EDIC* un nevar piemērot šajā nodaļā izklāstīto īstenošanas struktūru.

(4) Par 2. punktā minēto lēmumu informē pieteikuma iesniedzējus. Atteikuma gadījumā lēmumu skaidri un precīzi izskaidro pieteikuma iesniedzējiem.

(5) Lēmumu par EDIC izveidi publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

(6) Lēmuma par *EDIC* izveidi pielikumā iekļauj *EDIC* statūtu galvenos elementus, kā izklāstīts 19. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktā un attiecīgā gadījumā pieteikumā.

17. pants

Dalība

(1) *EDIC* piedalās vismaz trīs dalībvalstis. Tikai dalībvalstis, kas veic finansiālu vai nefinansiālu ieguldījumu *EDIC*, ir *EDIC* dalībnieces ar balsstiesībām.

(2) Pēc lēmuma par *EDIC* izveidi pieņemšanas citas dalībvalstis drīkst jebkurā laikā kļūt par tā dalībniecēm saskaņā ar taisnīgiem un pamatotiem nosacījumiem, kas izklāstīti statūtos.

(3) Dalībvalstis, kas neveic finansiālu vai nefinansiālu ieguldījumu *EDIC*, drīkst pievienoties *EDIC* tikai kā novērotājas bez balsstiesībām.

(4) *EDIC* var būt atvērts dalībai struktūrām, kas nav dalībvalstis un kas cita starpā var ietvert starptautiskas organizācijas un privātas struktūras, kā norādīts statūtos. Šādā gadījumā dalībvalstīm dalībnieku kopsapulcē kopā ir vairākuma balsstiesības neatkarīgi no tā, kādā apjomā ieguldījumu sniedz struktūras, kas nav dalībvalstis.

18. pants

Pārvaldība

(1) *EDIC* ir vismaz šādas divas pārvaldības struktūras:

(a) dalībnieku kopsapulce, kurā piedalās dalībvalstis, citas 17. panta 4. punktā minētās struktūras un Komisija, kā struktūra, kurai ir pilnīgas lēmumu pieņemšanas pilnvaras, tostarp par budžeta pieņemšanu;

(b) direktors, ko ieceļ dalībnieku kopsapulce, kā izpildstruktūra un *EDIC* juridiskais pārstāvis.

(2) Komisija piedalās dalībnieku kopsapulces apspriedēs bez balsstiesībām. Tomēr, ja no centralizēti pārvaldītas Savienības programmas veic iemaksas daudzvalstu projektā, Komisijai ir veto tiesības attiecībā uz kopsapulces lēmumiem.

(3) *EDIC* statūtos paredz īpašus pārvaldības nosacījumus atbilstoši 1. un 2. punktam.

19. pants

***EDIC* statūti**

(1) *EDIC* statūtos iekļauj vismaz šādu informāciju:

(a) dalībnieku saraksts, novērotāji un dalības un pārstāvības izmaiņu procedūra, kurā ievēro neiesaistīto dalībvalstu tiesības pievienoties *EDIC*;

(b) sīks daudzvalstu projekta apraksts, dalībnieku uzdevumi, attiecīgā gadījumā provizorisks laika grafiks;

(c) juridiskā adrese un nosaukums;

(d) dalībnieku tiesības un pienākumi, tostarp pienākums veikt iemaksas budžetā;

(e) balsstiesības;

(f) infrastruktūras, intelektuālā īpašuma un attiecīgā gadījumā citu aktīvu īpašumtiesību noteikumi.

(2) Jebkuriem statūtu grozījumiem piemēro 16. pantā norādīto procedūru.

20. pants

Atbildība

(1) *EDIC* ir atbildīgs par saviem parādiem.

(2) Dalībnieku finansiālā atbildība par *EDIC* parādiem nepārsniedz to attiecīgās iemaksas *EDIC* budžetā. Dalībnieki statūtos drīkst norādīt, ka tie uzņemas noteikta apjoma atbildību, kas pārsniedz to attiecīgās iemaksas, vai neierobežotu atbildību.

(3) Savienība nav atbildīga par *EDIC* parādiem.

21. pants

Piemērojamie tiesību akti un jurisdikcija

(1) *EDIC* izveidošanu un iekšējo darbību reglamentē:

(a) Savienības tiesību akti, jo īpaši šis lēmums;

(b) tās valsts tiesību akti, kurā ir *EDIC* juridiskā adrese, gadījumos, kuri netiek vai tikai daļēji tiek reglamentēti ar a) apakšpunktā minētajiem tiesību aktiem;

(c) statūti un to īstenošanas noteikumi.

(2) Neskarot gadījumus, kuri atbilstoši Līgumiem ir piekritīgi Eiropas Savienības Tiesai, *EDIC* juridiskās adreses valsts tiesību akti nosaka piekritīgo jurisdikciju strīdu risināšanai starp dalībniekiem saistībā ar *EDIC*, starp dalībniekiem un *EDIC* un starp *EDIC* un trešām personām.

22. pants

Likvidācija

(1) Statūtos nosaka piemērojamo procedūru, ja *EDIC* likvidē saskaņā ar dalībnieku kopsapulces lēmumu. Likvidācija drīkst ietvert darbības nodošanu citai juridiskai personai.

(2) Ja *EDIC* nespēj samaksāt savus parādus, piemēro *EDIC* juridiskās adreses valsts maksātnespējas noteikumus.

23. pants

Ziņošana un kontrole

(1) *EDIC* sagatavo gada darbības pārskatu, kurā iekļauj savu darbību tehnisko aprakstu un finanšu pārskatu. Pārskatu apstiprina dalībnieku kopsapulce un nosūta Komisijai. Šo pārskatu dara publiski pieejamu.

(2) Komisija drīkst sniegt ieteikumus par gada darbības pārskatā iekļautajiem jautājumiem.

6. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

24. pants

Informācijas sniegšana

(1) Pēc Komisijas pieprasījuma dalībvalstis sniedz Komisijai informāciju, kas nepieciešama, lai tā veiktu savus uzdevumus atbilstoši šim lēmumam, jo īpaši 7., 8. un 9. panta īstenošanai nepieciešamo informāciju. Komisijas pieprasītā informācija ir proporcionāla minēto uzdevumu izpildei. Ja sniegtā informācija attiecas uz informāciju, ko pēc dalībvalsts pieprasījuma iepriekš snieguši uzņēmumi, šādus uzņēmumus par to informē.

25. pants

Komiteja

(1) Komisijai palīdz komiteja (“Komunikāciju komiteja”). Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

(2) Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu, ievērojot minētās regulas 8. pantu.

26. pants

Stāšanās spēkā

(1) Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā — priekšsēdētājs	*Padomes vārdā — priekšsēdētājs*